

รายงาน
ของ
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
เรื่อง
การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สปท) ๙๕๐/๒๕๖๐

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมนั้น ต่อมา ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มีคำสั่ง ที่ ๒๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ แต่งตั้ง นายเข้มชัย ชุตินวงศ์ เป็นประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแทนตำแหน่งที่ว่าง (นายวิรัช ชินวินิจกุล) ทำให้กรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	ประธานกรรมการ
๒. นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. นายตระกูล วินิจฉัยภาค	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. พลตำรวจเอก อัครวิน ขวัญเมือง	ที่ปรึกษากรรมการ
๗. พลตำรวจโท อำนาจ นิมมะโน	โฆษกกรรมการ
๘. พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์	โฆษกกรรมการ
๙. พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	กรรมการ
๑๐. พลตำรวจโท อธิจักร อุตมะ	กรรมการ
๑๑. นายบัญชา ประมิตตนากรม	กรรมการ
๑๒. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	กรรมการ
๑๓. นายไวกุณธ์ ทองอร่าม	กรรมการ
๑๔. นายจุมพล สุขมัน	เลขานุการกรรมการ
๑๕. นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและบวนการยุติธรรม ได้พิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง “การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและบวนการยุติธรรม เสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังสำนักงานศาลยุติธรรม คณะรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ และองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๙ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ลงชื่อ   เข้มชัย ชุตินวงศ์
                  (นายเข้มชัย ชุตินวงศ์)
ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
                  ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

สำนักกรรมการ ๒
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๖
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๗

ศิริรัตน์/ร่าง
ธารทิพย์/พิมพ์
สายพิน/ตรวจ

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพิชิต์ สุขะนันท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

สารบัญ
รายงานของคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล

หน้า

๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. แผนการปฏิรูป	๒
๓. วิธีการปฏิรูป	๕
๔. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๒๙
๕. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๓๐
๖. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๓๐
๗. ข้อเสนอแนะ	๓๐
ตารางแสดงแนวทางและขั้นตอนการปฏิรูปรายงานของคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล	๓๒
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แผนภาพและรายละเอียดโครงการจัดทำระบบการดำเนินคดี และการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Litigation System หรือ “e – Filing”) ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอต่อคณะกรรมการข้าราชการ	๓๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ข แผนภาพและรายละเอียด ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอต่อคณะกรรมการ

- ภาพที่ ๑ แสดงแนวทางระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – Hearing Recording System) ในศาลชั้นต้น และการส่งไฟล์ภาพและเสียงที่บันทึกไปยังศาลสูง ๔๔
- ภาพที่ ๒ ผังแสดงแนวทางการกำหนดตำแหน่งสำหรับติดตั้งอุปกรณ์ ในระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – Hearing Recording System)
- ภาพที่ ๓ ผังแสดงแนวทางการเชื่อมโยงอุปกรณ์ ในระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – Hearing Recording System)
- อุปกรณ์ในระบบบันทึกภาพและเสียงที่สำนักงานศาลยุติธรรม อยู่ระหว่างทดสอบระบบและเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อติดตั้งให้แก่ศาลยุติธรรม ทั่วประเทศ ศาลละ ๑ จุด (ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐)

รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล

๑. หลักการและเหตุผล

ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง แผนการปฏิรูป วิธีการปฏิรูปพร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และการบังคับใช้กฎหมายให้สัมฤทธิ์ผล รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่สภามอบหมาย นั้น

โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๑ วรรคสอง ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการไม่เกินสามคณะตามความจำเป็น เพื่อพิจารณา ปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามแต่ละมอบหมายและรายงานผลการพิจารณาของ คณะอนุกรรมการต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป และเพื่อให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ในแผนการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ที่ประชุมจึงได้พิจารณาและมีมติตั้ง คณะอนุกรรมการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม โดยทำหน้าที่พิจารณาศึกษาาระบบ การดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ ตามประกาศคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ และต่อมากคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ได้มีมติให้คณะอนุกรรมการปฏิรูป การดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม พิจารณาศึกษา เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการ พิจารณาคดีในชั้นศาล เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และมีประกาศคณะกรรมการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ที่ ๒๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ประกาศที่ ๒๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ประกาศที่ ๒๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ประกาศที่ ๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ประกาศที่ ๒๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ประกาศที่ ๒๕ /๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการและที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ ดังต่อไปนี้

โดยคณะอนุกรรมการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย

๑. นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	เป็นประธานอนุกรรมการ
๒. นางเด่นเดือน กลั่นสอน	เป็นรองประธานอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายยรรยง เดชภีรัตน์มงคล	เป็นรองประธานอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นายบัญชา ปรมิตนารถ	เป็นอนุกรรมการ
๕. นายจุมพล สุขมัน	เป็นอนุกรรมการ
๖. นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	เป็นอนุกรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์ศักดิ์ กীরติวินทกร	เป็นอนุกรรมการ
๘. นายวิชณุ ตัณฑวิรุฬห์	เป็นอนุกรรมการ
๙. นางสาวศุภมาศ พยัฆวิเชียร	เป็นอนุกรรมการ
๑๐. นายจักรวาล ศิริฟองนุกูล	เป็นอนุกรรมการ

๑๑. นายไพจิตร พึ่งภพ	เป็นอนุกรรมการ
๑๒. นายชินีสร ค้ายสังข์	เป็นอนุกรรมการ
๑๓. นาวาอากาศตรีหญิง อริญชัยรักษ์ ฮวบเอี่ยม	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
๑๔. นางสาวชวลิตา ภิรมย์วงศ์	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวบุญล้อม ประเสริฐสุทธิ	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑. นายตระกูล วินิจฉัยภาค
  ๒. นายเข้มชัย ชุตินวงศ์
  ๓. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์
  ๔. นายไวภูมย์ ทองอร่าม
  ๕. พันตำรวจเอก ณรงค์ เศวตนันท์
  ๖. นายคณิต ชูริ่ง
  ๗. นายศิริชัย ปัญญาบุญ
  ๘. นางสุภัทรา นาคะผิว
  ๙. นายเผ่าพันธุ์ ชอบน้ำตาล
  ๑๐. นายธนพิชญ์ มูลพฤกษ์
  ๑๑. พลตำรวจโท นาวัน สิงหะผลิน
  ๑๒. พันตำรวจโท วรรณพงษ์ คชรักษ์

ในการนี้ คณะกรรมการเห็นควรเสนอแผนการปฏิรูป เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล เป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐาน ประกอบสำนวนคดีและยังเป็นการบันทึกกระบวนการพิจารณาคดีในชั้นศาล เพื่อเป็นหลักประกันแห่งความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคดี ทั้งนี้ แผนการปฏิรูประบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล คณะกรรมการจะพิจารณาศึกษาในประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบพยานด้วยภาพและเสียง และระบบการบันทึกการพิจารณาคดี (สืบพยาน) โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำไปใช้เฉพาะในชั้นศาลยุติธรรม และศาลทหารเท่านั้น

บัดนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยคณะอนุกรรมการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา แผนการปฏิรูป เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล เพื่อเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณา

๒. แผนการปฏิรูป

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล

๒.๑ สภาพปัญหา

ระบบการสืบพยานของศาลในอดีตไม่มีเครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ในการรวบรวมค้นหาข้อเท็จจริงและสภาพการพิจารณาคดีในห้องพิจารณาคดี สิ่งที่ศาลดำเนินการคงใช้เฉพาะการจดบันทึกคำเบิกความด้วยลายมือ ต่อมาจึงมีการบันทึกเทปแล้วถอดเป็นบันทึกโดยการพิมพ์ถ้อยคำ จากการที่ศาลสรุปความจากคำเบิกความของพยาน และในปัจจุบันมีการบันทึกภาพและเสียง (วีดีโอ) ซึ่งจะได้ข้อเท็จจริงทั้งหมด

เพื่อเป็นหลักฐานในการสืบพยาน เพื่อใช้เป็นบันทึกคำเบิกความด้วยภาพและเสียง ส่วนเมื่อคดีที่ขึ้นสู่ศาลสูง ปัจจุบันการพิจารณาอาศัยข้อเท็จจริงที่เป็นคำเบิกความของพยานบุคคลที่ศาลชั้นต้นได้สรุปความไว้แล้ว ซึ่งทำให้เกิดกรณีศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาไม่เห็นภาพบรรยากาศในการสืบพยาน อาทิ ปฏิกิริยาของพยานและข้อเท็จจริงที่แท้จริงตามคำเบิกความของพยาน จึงเกิดแนวคิดให้ศาลสูงพิจารณาคดีแบบได้รับฟังข้อเท็จจริงจากการสืบพยานด้วย เพราะกรณีเคยเกิดความสงสัยในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลชั้นต้นหรือกรณีมีปัญหาเรื่องโต้แย้งคำเบิกความที่ศาลสรุปความ หรือมีการกระทำอันเป็นปัญหาการโต้แย้งกันในห้องพิจารณาคดี จนถึงชั้นละเมิดอำนาจศาลในระหว่างการพิจารณาคดี ซึ่งหากมีการบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดี ในชั้นศาลชั้นต้นจะไม่เกิดปัญหาดังกล่าว ในกระบวนการพิจารณาคดีควรให้มีการใช้งานของระบบการบันทึกภาพและเสียง จึงควรมีการนำระบบการบันทึกภาพและเสียงมาใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น เนื่องจากเห็นว่าเป็นระบบที่ดีและสามารถสร้างความเป็นธรรม และเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบพยาน การพิจารณาคดีของศาล และจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมและประชาชนได้ดียิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบันยังมิได้มีการนำระบบการบันทึกภาพและเสียงมาใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น เนื่องจากเห็นว่าเป็นระบบที่ดีและสามารถสร้างความเป็นธรรม และเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบพยาน การพิจารณาคดีของศาล และจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมและประชาชนได้ดียิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบันยังมิได้มีการนำระบบการบันทึกภาพและเสียงมาใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น โดยยังมีได้มีการกำหนดประเภทของคดีที่จะนำไปใช้และยังมีปัญหาความไม่เพียงพอของอุปกรณ์ นอกจากนี้กฎหมายและระเบียบในปัจจุบันยังไม่สามารถทำให้คู่ความและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้งานจากระบบที่มีได้อย่างเต็มที่ และควรมีการแก้ไขระเบียบในเรื่องการสืบพยานหลักฐานจากการบันทึกภาพและเสียง เพราะปัจจุบันเป็นเพียงการขอความร่วมมือระหว่างหน่วยงานซึ่งยังไม่มีระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจน จึงอาจทำให้มีความล่าช้าหรือไม่ครบถ้วนได้ และส่งผลให้ไม่ได้พยานหลักฐานตามที่ต้องการ

นอกจากนี้ ในกรณีการสืบพยานในบางคดีซึ่งเป็นคดีที่มีพยานเป็นจำนวนมากและใช้ระยะเวลานำสืบหรือการพิจารณาคดีเป็นระยะเวลานาน จึงควรมีการจัดเก็บข้อมูลที่มีความปลอดภัย ได้มาตรฐาน สืบค้นได้สะดวก รวดเร็ว โดยการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Litigation System) โดยใช้บุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการใช้เครื่องมือดังกล่าว ดังนั้น จึงอาจต้องมีการศึกษา ฝึกฝนและพัฒนาในระยะหนึ่ง เพื่อให้ระบบสามารถใช้งานร่วมกับบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้

๒.๒ บทวิเคราะห์

จากสภาพของปัญหาการสืบพยานบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีอาญาของประชาชน ที่การรับฟังพยานหลักฐานควรจะเป็นไปโดยละเอียดรอบคอบ โดยมีข้อเท็จจริง ข้อมูล และพยานหลักฐานที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การพิจารณาและพิพากษาคดีได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม โดยที่ปัจจุบันการใช้การถอดความจากการบันทึกเทปที่ศาลบันทึกถ้อยคำโดยสรุปความจากคำเบิกความของพยาน ที่อาจไม่ครบถ้วนตรงตามเจตนาที่แท้จริงของพยาน จึงทำให้เห็นว่าการสืบพยานโดยการบันทึกสรุปความ และถอดความออกมาเป็นบันทึกคำเบิกความของพยานที่ใช้อยู่ นั้น ทำให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาสามารถพิจารณาหรือรับฟังพยานหลักฐานได้เพียงจากคำเบิกความที่ศาลชั้นต้นบันทึกมาเท่านั้น ทำให้เกิดข้อจำกัดในการแสวงหาข้อเท็จจริงที่แตกต่าง หรือรายละเอียดของคำเบิกความหรือพยานหลักฐานที่มีอยู่ในคดีได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางกรณีเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนแต่มีผลต่อการทำคำพิพากษาของศาล เช่น อารมณ์ อาทิ ปฏิกิริยา ท่าทางหรือภาษากาย (body language) ของพยานที่อาจมีผลต่อการรับฟังพยานหรือให้น้ำหนักกับพยานบุคคลนั้น นอกจากนี้ ยังทำให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาไม่มีโอกาสที่จะได้เข้าถึงหรือพิจารณาถึงการใช้คำถามของคู่ความว่าบางคำถามที่ศาลชั้นต้นไม่บันทึกเพราะเห็นว่าไม่เกี่ยวกับประเด็นหรือไม่เป็นสาระนั้น อาจเป็นคำถามที่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเห็นว่าเป็นประเด็นสำคัญของคดี รวมถึงกรณีที่คู่ความใช้คำถามซ้ำหรือคำถามนำ จึงเป็นมูลเหตุให้ศาลไม่บันทึก แต่คำตอบดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญที่ควรรับฟังเป็นพยานหลักฐาน

นอกจากนี้ การรับฟังพยานหลักฐานในคดีที่มีการกล่าวหาว่าบุคคลกระทำความผิดอันเป็นการละเมิดอำนาจศาลในปัจจุบันจะเป็นการดำเนินการของศาลชั้นต้นที่นำขึ้นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์ แต่ผู้ถูกกล่าวหายังไม่ได้รับการคุ้มครองว่าพฤติการณ์หรือการกระทำนั้นเป็นการละเมิดอำนาจศาลอย่างแท้จริงหรือไม่

ต่อมา ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้ทำการพัฒนาระบบในการใช้โปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech – to – Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล เพื่อแก้ปัญหาในการบันทึกภาพและเสียงในห้องพิจารณาที่มีการสืบพยานหรือการประชุมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถจัดทำรายงานที่มีคุณภาพและสามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาของศาลสูง ซึ่งโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech – to – Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล ในรูปแบบของรายงานที่มีการถอดเสียงเป็นข้อความตัวอักษร ยังไม่สามารถนำมาใช้กับระบบการพิจารณาของศาลยุติธรรมในประเทศไทยได้เท่าที่ควร เพราะระบบกฎหมายไทยจะให้ถือถ้อยคำพยานเป็นหลักและการใช้โปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech – to – Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลจะไม่สามารถทราบบรรยากาศในห้องพิจารณาได้ ไม่ทราบว่าบุคคลใดมีอากัปกริยาอย่างไร มีลักษณะคำถามรูปแบบใด นอกจากนี้ การให้ความสำคัญในการสืบพยานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเสียงของพยานแต่ละคนไม่เหมือนกันเพราะพยานมีเสียงและสำเนียงแตกต่างกัน หรือมีภาษาท้องถิ่น ดังนั้น การถอดเสียงเป็นข้อความตัวอักษรจึงมีความล่าช้ากว่าระบบการบันทึกคำเบิกความพยานในรูปแบบเก่าที่มีเจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์ถอดเสียง อีกทั้งยังมีปัญหาในเรื่องการแก้ไขข้อความหลังจากถอดเสียงเป็นข้อความตัวอักษรเป็นการสร้างภาระกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงควรมีการพัฒนากระบวนการโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech – to – Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล ให้มีความถูกต้องแม่นยำและมีการพัฒนาโปรแกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ทั้งนี้ ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อการแก้ไขปัญหาการใช้ระบบการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล ซึ่งในปัจจุบันมีกฎหมายและระเบียบให้นำมาใช้แล้ว แต่สภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นยังไม่ได้รับการแก้ไขตามสมควร เกิดจากอุปสรรค ปัญหาจากปัจจัยทางกฎหมาย ระเบียบ ความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนการสืบพยานด้วยภาพและเสียงจะเป็นพยานหลักฐานที่ศาลอุทธรณ์จะใช้พิจารณาข้อเท็จจริงได้อย่างครบถ้วนและมีคำสั่งในคดีดังกล่าวได้อย่างเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

๒.๓ ข้อพิจารณา

พิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล และพิจารณาศึกษารูปแบบและการจัดทำระบบในการบูรณาการการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล ประกอบด้วยระบบการบริหารจัดการข้อมูล (Back Office) และระบบการจัดการด้านความปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security Management) และพัฒนาระบบในการใช้โปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech – to – Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล เพื่อแก้ปัญหาในการบันทึกภาพและเสียงในห้องพิจารณาที่มีการสืบพยานกันหรือการประชุมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถจัดทำรายงานที่มีคุณภาพและสามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณา

๒.๔ ประโยชน์ที่จะได้รับ

๒.๔.๑ ทำให้มีระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในศาลยุติธรรมและศาลทหารเพื่อให้สามารถรวบรวมข้อเท็จจริงและสภาพความเป็นจริงที่เกิดในท้องพิจารณาได้ตามความเป็นจริง อันจะเกิดประโยชน์และเป็นธรรมกับคู่ความทั้งฝ่ายโจทก์และจำเลย ทั้งนี้ จะทำให้เกิดความโปร่งใสในการค้นหาความจริงแห่งคดีและสามารถขอตรวจสอบย้อนหลังได้อีกด้วย

๒.๔.๒ การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีของศาล จะทำให้สามารถแบ่งประเภทของคดี จำแนกรายละเอียดในคดี และการค้นหารายละเอียดในคดีได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาคดีในชั้นอุทธรณ์และฎีกาของศาลสูงจะได้ใช้ประโยชน์จากภาพและเสียงที่บันทึกได้ในท้องพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นได้อย่างครบถ้วน เพื่อสร้างความเป็นธรรมและเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชน

๒.๔.๓ การพัฒนาระบบการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลประกอบด้วยระบบบริหารจัดการข้อมูล (Back Office) ระบบการจัดการด้านความปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security Management) และพัฒนาโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล ให้มีความถูกต้องแม่นยำ เพื่อให้เกิดการพัฒนาโปรแกรมอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการประหยัดเวลา

๒.๔.๔ การบันทึกภาพและเสียงด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์หากได้พัฒนาต่อไปจะทำให้ระบบการจัดเก็บสำนวน (กระดาษ) ลดน้อยลงและอาจหมดไปในที่สุด ในอนาคตสามารถมีระบบสำนวนอิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นได้ ซึ่งเป็นการประหยัดงบประมาณและสามารถจัดเก็บได้ในระยะเวลาที่ยาวกว่า โดยไม่จำเป็นต้องใช้พื้นที่ในการจัดเก็บมากนัก นอกจากนี้ ยังง่ายต่อการสืบค้นในคดีที่จะมีเพิ่มมากขึ้นในอนาคตอีกด้วย

๓. วิธีการปฏิรูป

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการดำเนินงานในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสภาพทนายความ ผู้แทนเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ผู้แทนเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และผู้แทนเจ้ากรมพระธรรมนูญ เข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม โดยศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบพยานด้วยภาพและเสียง และระบบการบันทึกการพิจารณาคดี (สืบพยาน) โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของศาลยุติธรรม รวมทั้งปัญหาทางด้านเทคนิคในการติดตั้งระบบบันทึกภาพและเสียง และปัญหาด้านงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์

อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาในส่วนของศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว พบว่ากระบวนการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญเป็นรูปแบบการไต่สวน โดยศาลจะรับทราบหลักฐานและพยานที่โจทก์และจำเลยเสนอต่อศาล และศาลยังทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงของคดีจากหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเมื่อมีการพิจารณาคดีของศาลในท้องพิจารณาจะมีการถ่ายทอดสดโดยตลอด โดยได้มีการติดตั้งเครื่องบันทึกภาพและเสียงในท้องพิจารณาคดีเพื่อถ่ายทอดการพิจารณาคดีให้กับประชาชนและสื่อมวลชน รวมถึงได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการบันทึกการพิจารณาโดยใช้เครื่องบันทึกภาพและเสียงในข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาและทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ไว้แล้ว นอกจากนี้ การพิจารณาของศาลปกครองใช้ระบบการไต่สวน ซึ่งการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองให้ความสำคัญจากการแสวงหาข้อเท็จจริงจากเอกสารของคู่กรณีนำเสนอ พร้อมทั้งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ตุลาการเจ้าของสำนวนดำเนินการตามกระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริงที่จะอยู่ในสำนวนคดีทั้งหมด การพิจารณาคดีจึงให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ประกอบในสำนวน

ด้วยเหตุผลข้างต้น ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลรัฐธรรมนูญ มีการบันทึกการพิจารณาโดยใช้เครื่องบันทึกเสียงและเครื่องบันทึกภาพและเสียงที่สมบูรณ์แบบ โดยไม่มีประเด็นต้องเสนอแผนการปฏิรูป และในส่วนของกรบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลปกครอง โดยยึดระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๕๙ ศาลจะออกคำสั่งให้มีการบันทึกเสียง ภาพ หรือเสียงและภาพได้ ในการพิจารณาคดีของศาลใช้ระบบไต่สวน โดยใช้เอกสารหลักฐานเป็นหลักจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบันทึกภาพและเสียง ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงเห็นควรให้มีการปฏิรูประบบบันทึกภาพและเสียงเฉพาะในชั้นศาลยุติธรรมและศาลทหารเท่านั้น

คณะกรรมาธิการได้แบ่งแนวทางในการจัดทำแผนปฏิรูปการใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล โดยแบ่งการปฏิรูปออกเป็น ๑๐ ประเด็น ดังนี้

๓.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบพยานด้วยภาพและเสียงของศาลยุติธรรม

๓.๑.๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๓.๑.๑.๑ “มาตรา ๑๐๓/๓ เพื่อให้การสืบพยานหลักฐานเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรมประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการนำสืบพยานหลักฐานได้ แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในกฎหมายข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

๓.๑.๑.๒ “มาตรา ๑๒๐/๔ คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจขอให้ศาลทำการสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพได้ โดยคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานต้องเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่าย หากศาลเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมศาลจะอนุญาตตามคำร้องนั้นก็ได้ โดยให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาไปตามข้อกำหนดแนวทางการสืบพยานของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาที่ออกตามมาตรา ๑๐๓/๓ รวมทั้งระบุนิติการสืบพยาน สถานที่ และสักขีพยานในการสืบพยานตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาดังกล่าว และไม่ถือว่าค่าใช้จ่ายนั้นเป็นค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินคดี

การเบิกความตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณาของศาล”

๓.๑.๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๓.๑.๒.๑ “มาตรา ๑๗๒ การพิจารณาและสืบพยานในศาล ให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

เมื่อโจทก์หรือทนายโจทก์และจำเลยมาอยู่ต่อหน้าศาลแล้ว และศาลเชื่อว่าเป็นจำเลยจริงให้อ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง และถามว่าได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง คำให้การของจำเลยให้จดไว้ ถ้าจำเลยไม่ยอมให้การ ก็ให้ศาลจดรายงานไว้และดำเนินการพิจารณาต่อไป

ในการสืบพยาน เมื่อได้พิเคราะห์ถึงเพศ อายุ ฐานะ สุขภาพอนามัย ภาวะแห่งจิตของพยานหรือความเกรงกลัวที่พยานมีต่อจำเลยแล้ว จะดำเนินการโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้าโดยตรงกับจำเลยก็ได้ซึ่งอาจกระทำโดยการใช้อิทธิพลทางจิต สืออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา และจะให้สอบถามผ่านนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลอื่นที่พยานไว้วางใจด้วยก็ได้

ในการสืบพยาน ให้มีการบันทึกคำเบิกความพยานโดยใช้วิธีการชั้นที่กลงในวัสดุ ซึ่งสามารถถ่ายทอดออกเป็นภาพและเสียงซึ่งสามารถตรวจสอบถึงความถูกต้องของการบันทึกได้ และให้ศาล อุทธรณ์ศาลฎีกาใช้การบันทึกดังกล่าวประกอบการพิจารณาคดีด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาตามวรรคสามและวรรคสี่ เมื่อได้รับความ เห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

๓.๑.๒.๒ “มาตรา ๑๗๒ ตรี เว้นแต่ในกรณีที่จำเลยอ้างตนเองเป็นพยาน ในการ สืบพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้ศาลจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และศาลอาจ ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ศาลเป็นผู้ถามพยานเอง โดยแจ้งให้พยานนั้นทราบประเด็นและ ข้อเท็จจริงซึ่งต้องการสืบแล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้น ๆ หรือศาลจะถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคม สงเคราะห์ก็ได้

(๒) ให้คู่ความถาม ถามค้าน หรือถามติงผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคม สงเคราะห์

ในการเบิกความของพยานดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้มีการ ถ่ายทอดภาพและเสียงไปยังห้องพิจารณาด้วย และเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคม สงเคราะห์ทราบ

ก่อนการสืบพยานตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลเห็นสมควรหรือถ้าพยาน ที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีหรือคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอโดยมีเหตุผลอันสมควรซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว เห็นว่าจะจะเป็นผลร้ายแก่เด็กถ้าไม่อนุญาตตามที่ร้องขอ ให้ศาลจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงคำให้การของ ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีที่ได้บันทึกไว้ในชั้นสอบสวนตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ หรือชั้นไต่สวนมูลฟ้องตามมาตรา ๑๗๑ วรรคสอง ต่อหน้าคู่ความและในกรณีเช่นนี้ให้ถือสื่อภาพและเสียง คำให้การของพยานดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของคำเบิกความของพยานนั้นในชั้นพิจารณาของศาล โดยให้คู่ความ ถามพยานเพิ่มเติม ถามค้านหรือถามติงพยานได้ ทั้งนี้ เท่าที่จำเป็นและภายในขอบเขตที่ศาลเห็นสมควร

ในกรณีที่ไม่ได้ตัวพยานมาเบิกความตามวรรคหนึ่งเพราะมีเหตุ จำเป็นอย่างยิ่งให้ศาลรับฟังสื่อภาพและเสียงคำให้การของพยานนั้นในชั้นสอบสวนตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ หรือชั้น ไต่สวนมูลฟ้องตามมาตรา ๑๗๑ วรรคสอง เสมือนหนึ่งเป็นคำเบิกความของพยานนั้นในชั้นพิจารณาของศาล และให้ศาลรับฟังประกอบพยานอื่นในการพิจารณาพิพากษาคดีได้”

๓.๑.๒.๓ “มาตรา ๒๓๐/๑ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจนำพยานมาเบิกความ ในศาลได้ เมื่อคู่ความร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้พยานดังกล่าวเบิกความที่ศาลอื่น หรือสถานที่ทำการของทางราชการหรือสถานที่แห่งอื่นนอกศาลนั้น โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียง ในลักษณะการประชุมทางจอภาพได้ ทั้งนี้ ภายใต้การควบคุมของศาลที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่นั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา โดยได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ ของศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

การเบิกความตามวรรคหนึ่งให้ถือเสมือนว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณาของศาล”

๓.๑.๓ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

๓.๑.๓.๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔

๓.๑.๓.๒ พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔

๓.๑.๔ กฎหมายลำดับรอง

๓.๑.๔.๑ ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการสืบพยานคดีอาญาในลักษณะการประชุมทางจอภาพ พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๑.๔.๒ ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการสืบพยานคดีอาญาโดยไม่ให้พยานเผชิญหน้าโดยตรงกับจำเลย พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๑.๔.๓ ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยแนวทางการนำสืบพยานหลักฐานและการสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๑.๔.๔ ข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๔

๑) การบันทึกคำเบิกความของพยาน

ก. “ข้อ ๑๑ ในการบันทึกคำเบิกความของพยาน ศาลอาจจัดให้มีการบันทึกด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดหรือหลายวิธีประกอบกัน ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เจ้าพนักงานศาลเป็นผู้บันทึกและอ่านคำเบิกความนั้น

ให้พยานฟังแทน

(๒) ให้เจ้าพนักงานศาลเป็นผู้บันทึกด้วยการจดขวเลข หรือวิธีใด ๆ

อันสามารถถอดความเป็นภาษาไทยได้

(๓) บันทึกโดยใช้เครื่องมือในการบันทึกเสียง

(๔) บันทึกโดยใช้เครื่องมือในการบันทึกภาพและเสียง

ถ้าศาลจัดให้มีการบันทึกตาม (๒) ศาลต้องจัดให้มีการบันทึกด้วย

วิธีการอื่นประกอบด้วย”

ข. “ข้อ ๑๒ เมื่อศาลจัดให้มีการบันทึกคำเบิกความของพยานด้วยวิธีการตามข้อ ๑๑ (๒) (๓) หรือ (๔) ศาลอาจจัดให้มีการลงลายมือชื่อของพยานเพื่อรับรองว่าตนเป็นผู้ให้ถ้อยคำตามที่มีการบันทึกไว้ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ศาลไม่จำเป็นต้องจัดให้มีการถอดความเป็นภาษาไทยหรือเป็นหนังสืออีก เว้นแต่เมื่อมีคู่ความฝ่ายใดยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลในประเด็นที่เกี่ยวกับพยานนั้น”

๒) การเสนอบันทึกถ้อยคำในการสืบพยานบุคคล

- “ข้อ ๑๖ เมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีคำขอและศาลเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้คู่ความเสนอบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นของผู้ที่ตนประสงค์จะอ้างเป็นพยานแทนการซักถามผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานต่อหน้าศาลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

คู่ความที่ประสงค์จะขอเสนอบันทึกถ้อยคำแทนการซักถามพยานตามวรรคหนึ่ง จะต้องยื่นคำร้องแสดงความจำนงพร้อมเหตุผลต่อศาลก่อนวันสืบพยานบุคคลนั้น ให้ศาลพิจารณากำหนดระยะเวลาที่คู่ความจะต้องยื่นบันทึกถ้อยคำดังกล่าวต่อศาลและส่งสำเนาบันทึกถ้อยคำนั้นให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อมีการยื่นบันทึกถ้อยคำต่อศาลแล้ว คู่ความที่ยื่นไม่อาจขอถอนบันทึกถ้อยคำนั้นและให้ถือว่าบันทึกถ้อยคำดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในคดีแล้ว

ให้ผู้ให้ถ้อยคำมาศาลเพื่อเบิกความตอบคำถามค้านและคำถามตั้งของคู่ความ ถ้าคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งไม่ตั้งใจถามค้านพยาน ให้ศาลรับฟังบันทึกถ้อยคำดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในคดี หากผู้ให้ถ้อยคำไม่มาศาล ให้ศาลปฏิเสธที่จะรับฟังบันทึกถ้อยคำของผู้นั้นเป็นพยานหลักฐานในคดี แต่ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจะรับฟังบันทึกถ้อยคำที่ผู้ให้ถ้อยคำมิได้มาศาลนั้นประกอบพยานหลักฐานอื่นก็ได้”

๓) การสืบพยานบุคคลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ หรือการประชุมทางอินเทอร์เน็ต

- “ข้อ ๑๙ เมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีคำขอและศาลเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ (Video Conference) หรือการประชุมทางอินเทอร์เน็ต (Internet Meeting) ได้ โดยให้คู่ความฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ชำระค่าใช้จ่าย และไม่ให้ถือว่าค่าใช้จ่ายนั้นเป็นค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งศาลอาจพิพากษาให้คู่ความฝ่ายอื่นรับผิดชอบได้ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

การดำเนินกระบวนการพิจารณาตามวรรคหนึ่งให้ถือเสมือนว่าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล

ในกรณีที่มีการสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ (Video Conference) หรือการประชุมทางอินเทอร์เน็ต (Internet Meeting) หากคู่ความฝ่ายใดประสงค์จะอ้างเอกสารเพื่อประกอบการสืบพยาน ให้คู่ความฝ่ายนั้นส่งสำเนาเอกสารมายังศาลล้มละลายกลางก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่า ๗ วัน เมื่อสืบพยานเสร็จ ให้ศาลที่สืบพยานส่งเอกสารที่คู่ความอ้างมายังศาลล้มละลายกลางโดยเร็ว”

๓.๑.๔.๕ ข้อกำหนดคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑) การสืบพยานบุคคลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ

- “ข้อ ๓๒ เมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีคำขอและศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ (Video Conference) ได้ โดยให้คู่ความฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และไม่ให้ถือว่าค่าใช้จ่ายนั้นเป็นค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งศาลอาจพิพากษาให้คู่ความฝ่ายอื่นรับผิดชอบได้ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

การสืบพยานตามวรรคหนึ่งให้ถือเสมือนว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณาของศาล”

๓.๑.๔.๖ ระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยใช้ระบบไต่สวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๙/๑ พ.ศ. ๒๕๕๔

๓.๑.๔.๗ คำแนะนำของประธานศาลฎีกาว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติต่อพยานที่เป็นเด็กในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๙

๓.๒ การสืบพยานโดยบันทึกภาพและเสียงในศาล

๓.๒.๑ ศาลยุติธรรม

การบันทึกภาพและเสียงของศาลยุติธรรม ได้มีการติดตั้งกล้องในระบบการประชุมทางจอภาพ เป็นสัญญาณภาพที่ส่งเข้ามาสู่ระบบบันทึกภาพ รวมทั้งระบบไมโครโฟน จะสามารถรับเสียงรอบ ๆ ห้องพิจารณาได้พอสมควร ส่วนกล้องสามารถย่อขยาย (Zoom) ให้เห็นถึงรายละเอียดที่ชัดเจนขึ้นของวัตถุหรือบุคคลที่เป็นเนื้อหาหลักให้อยู่ในระยะใกล้ไกลได้อย่างชัดเจน ระดับความละเอียดของกล้องที่ใช้ประมาณ ๕ ล้านพิกเซล

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปี ๒๕๖๐ คือ ๑๒๖ ล้านบาท กำหนดให้ติดตั้งศาลละ ๑ บัลลังก์ ๒๖๒ ศาล เฉลี่ยค่าใช้จ่ายประมาณ ๔๘๒,๑๐๐ บาท ต่อ ๑ บัลลังก์ ไม่รวมค่าบำรุงรักษา มีเพียงค่าอุปกรณ์เท่านั้นเริ่มดำเนินการแล้วโดยจัดหาเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปัจจุบันมี ๒๕๐๐ บัลลังก์ ยังไม่รวมศาลที่จะเปิดทำการใหม่อีก หากติดตั้งหมดทุกบัลลังก์จะใช้งบประมาณไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

โครงการจัดทำระบบการดำเนินคดีและการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Litigation System หรือ “e – Litigation”) ในลักษณะบูรณาการระบบให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีการกำหนดระบบการบันทึกได้ ดังนี้

๑. ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความหรือคำสั่งศาลและเอกสารอื่นโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Filing System “e - Litigation”) ซึ่งปัจจุบันนี้ยังไม่มีการนำระบบนี้มาใช้ แต่มีการตั้งคณะทำงานเพื่อทำการศึกษาแล้ว

๒. ระบบบันทึกการพิจารณาคดี (Electronic Hearing Recording System “e – Hearing”) จะใช้กับศาลต้นแบบ โดยติดตั้งในห้องพิจารณาคดีของศาลจำนวน ๖ ศาล คือ ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี

๓. ระบบการจัดเก็บสำนวนและข้อมูลคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Case File “e – Case File”) ซึ่งในขณะนี้ยังไม่มีการใช้ในระบบศาลแต่ได้มีการตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาและทดลองใช้ระบบดังกล่าวบ้างแล้ว

๔. ระบบห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์และการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นข้อมูลคดี (Electronic Courtroom and Researchable Databases “e – Courtroom and Database”) กล่าวคือ ระบบดังกล่าวเป็นระบบสากลที่ห้องพิจารณาคดี จะมีอุปกรณ์เพื่อการดำเนินคดีโดยคู่ความและการพิจารณาคดีโดยศาล โดยใช้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และในห้องพิจารณาคดีนี้มีฐานข้อมูลเพื่อสืบค้นข้อมูลคดีและกฎหมายได้โดยทันที ซึ่งติดตั้งไว้ในห้องพิจารณาคดี

๕. ระบบบริหารจัดการข้อมูลคดีอิเล็กทรอนิกส์ (Case Management System) กล่าวคือ เป็นภาพรวมของระบบทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย

๕.๑ ระบบสารบรรณคดีอิเล็กทรอนิกส์ (Docket System)

๕.๒ ระบบตรวจสอบคัดกรองสำนวนอิเล็กทรอนิกส์ (Case Allocation System)

๕.๓ ระบบจัดเก็บข้อมูลจากการยื่นฟ้องอิเล็กทรอนิกส์ (Case Filing System)

๕.๔ ระบบวันนัดความอิเล็กทรอนิกส์ (Calendaring System)

๕.๕ ระบบการส่งคำคู่ความอิเล็กทรอนิกส์ (Service System)

๕.๖ ระบบชำระค่าธรรมเนียมศาลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Payment System)

๕.๗ ระบบฝากเงินเพื่อหักชำระค่าธรรมเนียมศาลอิเล็กทรอนิกส์ (Deposit System)

๕.๘ ระบบจัดเก็บข้อมูลคดีและสำนวนอิเล็กทรอนิกส์ (Case Files Archiving)

๕.๙ ระบบให้บริการคู่ความและประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์ (Common

Service System)

นอกจากนี้สำนักงานศาลยุติธรรมมีความคาดหวังว่าจะสามารถทำได้จริงในทุกๆระบบ โดยต้องมีการศึกษาและเตรียมความพร้อมในการใช้งานให้มีความทันสมัย สามารถใช้งานได้อย่างเปิดเผย รวมถึงให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้

๓.๒.๑.๑ ศาลชั้นต้นทั่วประเทศ

- ๑) สามารถใช้ระบบบันทึกคำพยานฯ ในการบันทึกภาพและเสียง การพิจารณาคดีจากแหล่งสัญญาณไม่น้อยกว่า ๖ แหล่ง
- ๒) สามารถนำสัญญาณภาพจากอุปกรณ์ของศาลยุติธรรม จำนวน ๒ แหล่ง ที่มีความละเอียดไม่น้อยกว่า ๗๒๐ x ๕๗๖ หรือดีกว่าเข้าสู่ระบบบันทึกได้
- ๓) สามารถกำหนดความละเอียดหรือคุณภาพของภาพแต่ละช่องสัญญาณภาพ ที่ต้องการบันทึกได้
- ๔) สามารถแสดงภาพทุกแหล่งภาพระหว่างบันทึกพร้อมกันได้และสามารถ ย่อขนาดภาพได้
- ๕) สามารถตรวจสอบการบันทึกสัญญาณเสียงเข้าคอมพิวเตอร์แบบ Real time ได้ หากไม่มีสัญญาณเสียงเข้าสู่ระบบซอฟต์แวร์จะมีการแจ้งเตือนให้ตัวอักษรและเตือนด้วยเสียง
- ๖) สามารถแยกชุดสัญญาณเสียงจากไมโครโฟนเพื่อเข้าสู่ระบบบันทึกฯ ได้ไม่น้อยกว่า ๖ ชุด
- ๗) สามารถรองรับการเพิ่มการบันทึกช่องสัญญาณเสียงในอนาคตรวมชุด เสียงเดิมได้ไม่น้อยกว่า ๘ ชุดเสียง
- ๘) สามารถบันทึกภาพและเสียงจากแหล่งสัญญาณทุกแหล่งที่กำหนด แบบต่อเนื่องได้ไม่น้อยกว่า ๘ ชั่วโมงต่อหนึ่งการบันทึก
- ๙) สามารถควบคุมจากระยะไกล (Remote) จากนอกห้องพิจารณาคดี ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้เพื่อตรวจสอบการบันทึกข้อมูลของระบบและมีสัญลักษณ์แสดงให้ทราบว่า มีสัญญาณเสียงเข้าสู่ระบบบันทึกเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ดูแลระบบ
- ๑๐) สามารถรองรับในโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Device) ติดตั้งซอฟต์แวร์ที่ รองรับการควบคุมการบันทึกภาพและเสียงจากซอฟต์แวร์ที่เสนอได้
- ๑๑) สามารถบันทึกโดยทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบนภาพและเสียง (Video Mark) ช่วงเวลาของคำให้การแต่ละจุดที่เห็นว่าเป็นจุดสำคัญของการพิจารณาคดีรวมถึงสามารถ ใส่รายละเอียดเป็นข้อความในจุดดังกล่าวร่วมกับการบันทึกโดยทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบนภาพและเสียง (Video Mark) ที่สร้างไว้ได้ นอกจากนี้ยังสามารถใส่ไฮไลต์สีในจุดดังกล่าวได้เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น ในภายหลังและสามารถค้นหาคำหรือข้อความที่พิมพ์ไว้ในบันทึก (Video Mark) เพื่อประหยัดเวลาในการ ค้นหาของผู้พิพากษาศาลสูง
- ๑๒) สามารถทำการบันทึกโดยทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบนภาพและเสียง (Video Mark) ณ จุดใด ๆ บนภาพและเสียงที่บันทึกแล้วและสามารถแสดงเวลารวมในการบันทึก
- ๑๓) สามารถทราบได้ว่าขณะบันทึกภาพและเสียงไฟล์ (Video) ระหว่างบันทึก มีขนาดเท่าใด
- ๑๔) สามารถควบคุมอุปกรณ์ร่วมกับแป้นเหยียบ (Foot Pedal) หรือ ปุ่มเหยียบ (Foot Switch) ที่ใช้สำหรับควบคุมการถอดแถบเสียงที่บันทึกไว้จากซอฟต์แวร์ได้เพื่อเจ้าหน้าที่ที่สามารถควบคุม เสียงให้เดินหน้าถอยหลังและหยุดเสียงได้ตามความต้องการ
- ๑๕) ภาพและเสียงที่ถูกบันทึกการพิจารณาคดีไว้แล้วต้องไม่สามารถนำไฟล์ ที่บันทึกไว้มาแก้ไขเปลี่ยนแปลงภาพและเสียงของต้นฉบับได้

๑๖) สามารถเปิดภาพและเสียงในคดีที่บันทึกไว้แล้วสืบค้นไปยังจุดสำคัญของคดีที่ศาลสร้างสัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย ไว้ได้เพื่อให้เข้าถึงจุดสำคัญของคำเบิกความในคดีได้โดยง่ายและสามารถไปยัง Mark อื่น ๆ ได้ตามความต้องการของศาลสูง

๑๗) สามารถบันทึกโดยทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบนภาพและเสียง (Video Mark) ที่เห็นว่าสำคัญเพื่อให้ศาลสูงสะดวกในการสืบค้นข้อมูลย้อนหลังโดยระบบสามารถกำหนดคำล่งหน้าสำหรับใช้ในการบันทึกโดยทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบนภาพและเสียง (Video Mark) ได้

๑๘) สามารถกำหนดเพียงปุ่มเดียวบนคีย์บอร์ด เช่น กดปุ่ม F2 ระบบบันทึกจะสามารถบันทึกโดยทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบนภาพและเสียง (Video Mark) ของระบบได้

๑๙) สามารถเล่นภาพและเสียงรวมถึง การทำคำสั่งในโปรแกรมให้ช่วยกลับมาค้นหาได้ง่าย (bookmark) จากทุกสื่อ (Source) ภาพและเสียงที่บันทึกไว้พร้อมกัน รวมถึงสามารถเปิด Digital file format อื่น ๆ ที่แนบไว้ระหว่างการพิจารณาคดี เช่น Microsoft Word, Microsoft Excel, MP4 Video File, และ PDF Format โดยทุกไฟล์ที่แนบไว้ถูกบันทึกไว้ในไฟล์เดียวกับภาพและเสียงและสามารถแนบ Digital file ข้างต้นในช่วงเวลาที่คู่ความแต่ละฝ่ายอ้างถึงระหว่างการพิจารณาคดี

๒๐) สามารถ Export เฉพาะไฟล์เสียงแต่ละชุดสัญญาณเสียง เช่น Export เฉพาะชุดเสียงทนายฝ่ายโจทก์หรือทนายฝ่ายจำเลยหรือคำเบิกความของพยานพร้อมสามารถ Export เสียงออกมาเป็น MP 3/ WAV format ได้

๒๑) สามารถ Export ชุดสัญญาณเสียงทุกชุดที่ถูกบันทึกไว้ออกมาเป็น MP3 /WAV ได้

๒๒) สามารถ Export ออกมาเป็นไฟล์ pdf ที่สามารถคลิกดูเนื้อหาตามหัวข้อ bookmark ที่ต้องการและยังคงสามารถเล่นวิดีโอและเปิดเอกสารแนบที่ถูกแนบมาจากศาลชั้นต้นได้

๒๓) สามารถส่งสัญญาณภาพและเสียงถ่ายทอดสดผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้

๒๔) สามารถเก็บ log เพื่อแสดงให้เห็นทราบว่ามีกรแก้ไขรายละเอียดการบันทึกโดยทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบนภาพและเสียง (Video Mark) หรือไม่

๒๕) สามารถรักษาความปลอดภัยภาพเสียงและข้อมูลที่บันทึกไว้เพื่อป้องกันผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงข้อมูลตามมาตรฐาน AES หรือมาตรฐานของ Microsoft หรือเทียบเท่าหรือดีกว่าได้

๒๖) สามารถใช้บนระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows 7 32/64 bit, Windows 8.1 32/64 bit, Windows 10 32/64 bit ได้

๒๗) สามารถตั้งค่าการบันทึกภาพและเสียงขณะพิจารณาคดีให้บันทึกพร้อมกันได้ (บันทึกลงใน HDD ของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งระบบบันทึกภาพและเสียงและบันทึกลงใน External HDD พร้อมกันได้)

๒๘) มีอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลภายนอกที่สามารถรองรับการจัดเก็บไฟล์ขณะบันทึกภาพและเสียงตามข้อ ๒๖ ได้

๒๙) สามารถเปิดดูไฟล์บันทึกข้อมูลภาพและเสียงที่อยู่ระหว่างจัดเก็บเมื่อเกิดกระแสไฟฟ้าขัดข้องในจุดที่ใกล้เคียงก่อนที่จะมีกระแสไฟฟ้าดับหรือขัดข้องได้

๓๐) สามารถรองรับการบันทึกภาพและเสียงระหว่างการพิจารณาคดีที่มีความชัดเจนต่อเนื่องได้ไม่น้อยกว่า ๘ ชั่วโมง

๓๑) สามารถถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงระหว่างการบันทึกการพิจารณาคดีผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังห้องที่ต้องการโดยแสดงภาพที่ถ่ายทอดสดผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ของศาลยุติธรรมที่กำหนดได้

๓.๒.๑.๒ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

- ๑) บันทึกเฉพาะเสียงไม่ได้บันทึกภาพจากห้องพิจารณาคดี
- ๒) ใช้ไมโครโฟนความไวสูง ๑ ชุด ติดตั้งในห้องพิจารณาคดี
- ๓) บันทึกเสียงลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งในห้องควบคุมโดยใช้ซอฟต์แวร์

บันทึกเสียง

- ๔) ไฟล์เสียงที่บันทึกไว้ในลักษณะ MP 3
  - ๕) ถอดไฟล์เสียงโดยศาลจดยางงานให้คู่ความแต่ละฝ่ายไปถอดคำเบิกความที่บันทึกกันเองโดยคู่ความจะตรวจสอบความถูกต้องตรงกันโดยหากมีข้อโต้แย้งให้ตรวจสอบจากที่ระบบบันทึกไว้
- ทั้งนี้ มี ๒ ชั้นศาล คือ ศาลชั้นต้น และศาลฎีกา เมื่อพิจารณาเสร็จจะไม่นำมาเปิดดูหากไม่มีปัญหาต้องพิจารณาในศาลฎีกา

๓.๒.๑.๓ ศาลล้มละลาย

- ๑) ติดตั้งกล้อง IP Camera บนผนังและไมโครโฟนความไวสูงบนเพดาน จำนวน ๑ ชุด
- ๒) บันทึกแบบ Centralization จากทุกห้องเข้าสู่ส่วนกลาง
- ๓) มีคนคอยกดบันทึก/หยุดบันทึกและส่งสำเนาแผ่นข้อมูลเก็บไว้
- ๔) บันทึกข้อมูลภาพและเสียงหลักลงบนแผ่น DVD-R และมีการสำรองเฉพาะเสียงลง

Tape Cases

- ๕) ระบบบันทึกเสียงลงบน DVD ทำให้ไม่สามารถ Mark ช่วงเวลาสำคัญของ

คำให้การ

- ๖) ไมโครโฟนความไวสูงจุดเดียว ทำให้รับเสียงได้ทุกย่าง แต่ก็บันทึกเสียงในส่วนที่ไม่ต้องการระหว่างการพิจารณาคดี ทำให้จับใจความและถอดเสียงยากขึ้น
- ๗) ต้องมีอัตรากำลังในการกดบันทึกลงแผ่น กดเริ่มเวลาการบันทึกและกด

บันทึกเสียงด้วยเทป

- ทั้งนี้ มี ๒ ชั้นศาล คือ ศาลชั้นต้น และศาลฎีกา และหากไม่เกิดปัญหาจะไม่ได้

นำมาเปิดดู

๓.๒.๑.๔ ศาลแขวงพัทยา

ศาลแขวงพัทยามีบัลลังก์อิเล็กทรอนิกส์ (e - Court Room) เพื่อการสืบพยานในระบบดิจิทัล พร้อมด้วยระบบการสืบพยานทางไกลผ่านจอภาพ (Video Conference) ระบบบันทึกภาพและเสียงด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ระบบนำเสนอและบันทึกพยานหลักฐาน ในรูปแบบ Multimedia และเครื่องบันทึกเสียงระบบ (Voice Recorder) พร้อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารทันสมัย บริการให้แก่คู่ความพยาน ล่าม เพื่อการบันทึกคำเบิกความของพยานและกระบวนการพิจารณาคดีที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งอักษร ภาพ เสียง และสื่อดิจิทัลทุกชนิด นอกจากนี้ยังสามารถต่อเชื่อมต่อ รองรับการสืบพยานผ่านระบบล่ามและผู้เชี่ยวชาญอิเล็กทรอนิกส์ การสืบพยานประเด็นระหว่างศาลภายในประเทศ และการสืบพยาน ระหว่างประเทศด้วย พยานที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตศาลแขวงพัทยาไม่ว่าจะอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศสามารถร้องขอให้ศาลแขวงพัทหายสืบพยานในห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ได้

ศาลแขวงพัทหาย ศาลแขวงทุ่งสง ศาลแขวงนครราชสีมา

- ๑) สามารถบันทึกภาพและเสียงการพิจารณาคดี ที่มีการอ้างอิง พยานหลักฐานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น อ้างอิงไฟล์ภาพ ไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ ไฟล์เอกสาร เช่น ไฟล์ PDF, Word, Excel
- ๒) บันทึกภาพและเสียงระหว่างการสืบพยานทางไกลผ่านจอภาพ
- ๓) บันทึกด้วย Hardware ได้เฉพาะภาพและเสียง และสามารถทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย (Mark) จุดสำคัญ
- ๔) ไม่สามารถเข้ารหัสชั้นความลับไฟล์วิดีโอที่บันทึก

Handwritten signature

๓.๒.๑.๕ ศาลแขวงสมุทรปราการ ศาลแขวงสมุทรปราการ สาขาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จะมีห้องพิจารณาคดี (Court Room) เพื่อใช้เป็นที่ทำการพิจารณาไต่สวน คำร้องเพื่อออกหมายค้นหรือหมายจับผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดในบริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อีกทั้งจัดให้มีการดำเนินการสืบพยานล่วงหน้าในคดีที่ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และต้องรีบเดินทางกลับประเทศของตน โดยจัดห้องพิจารณาคดี (Court Room) เป็นห้องสืบพยานล่วงหน้าผ่านจอภาพ (Video Conference) เพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีด้วยระบบสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพ ระหว่างศาลแขวงสมุทรปราการหรือศาลยุติธรรมอื่นกับท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

๓.๒.๑.๖ ศาลอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์ภาค ๑ - ๙ (คดีเลือกตั้ง)

- ๑) บันทึกด้วยอุปกรณ์และกล้องวงจรปิด (Hardware CCTV) ด้วยภาพและเสียง
- ๒) ไม่สามารถทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย (Mark) จุดสำคัญ
- ๓) ไม่สามารถเข้ารหัสชั้นความลับไฟล์วิดีโอที่บันทึก

๓.๒.๑.๗ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

- ๑) บันทึกด้วยอุปกรณ์ (Hardware) จากกล้องประมาณ ๖ ชุด ลักษณะเหมือนเครื่องตัดต่อสัญญาณภาพ
- ๒) ไม่สามารถทำการกำหนดสัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย (Mark) จุดสำคัญ
- ๓) ไม่สามารถเข้ารหัสชั้นความลับไฟล์วิดีโอที่บันทึก

๓.๒.๒ ศาลรัฐธรรมนูญ

การบันทึกภาพและเสียงสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ติดตั้งกล้องบันทึกภาพ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนรักษาความปลอดภัยจะมีการบันทึกภาพตั้งแต่ก่อนเข้าห้องพิจารณาคดี โดยเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นผู้ดูแล และส่วนของห้องพิจารณาคดี จะแยกการควบคุมออกจากกัน ซึ่งการจัดเก็บบันทึกภาพและเสียงใช้ระบบแผ่นบันทึกข้อมูลในการเก็บรักษา

การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีการใช้ระบบการบันทึกภาพและเสียงมาโดยตลอด ซึ่งระบบดังกล่าวสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการพิจารณาคดีต่าง ๆ ได้ อีกทั้งยังไม่มีปัญหาในเรื่องของห้องพิจารณาคดี อาจเนื่องจากจำนวนคดีที่สามารถบริหารจัดการได้ โดยห้องพิจารณาคดียังมีระบบที่สามารถรองรับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งในปัจจุบันเมื่อมีการบันทึกภาพและเสียงไว้จะมีการเรียบเรียงข้อความและตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในห้องพิจารณา หากในอนาคตมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญก็สามารถทำการพัฒนาได้

ในส่วนของการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีการดำเนินการในระยะที่ ๑ เกี่ยวกับการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูล สารบบคดี คำร้อง ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ แล้ว ขณะนี้อยู่ในระยะที่ ๒ ที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้มีการวางระบบสืบค้นคำวินิจฉัยและคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ และระบบการจัดเก็บแบบอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ในอนาคตสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้วางแนวทางในการเสริมเครือข่ายข้อมูลทางวิชาการระหว่างศาลยุติธรรมและศาลปกครอง ซึ่งจะเป็นการขับเคลื่อนองค์ความรู้ ฐานข้อมูลวิชาการแขนงต่าง ๆ ร่วมกันได้อย่างชัดเจนต่อไป โดยขณะนี้ งานที่เป็นรูปธรรมคือ โครงการห้องสมุดร่วมกันของศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญที่ได้ดำเนินการเสร็จแล้ว

๓.๒.๓ ศาลทหาร

ศาลทหารมีการใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาและไต่สวนพยานหลักฐานในศาล หรือเดินเผชิญสืพยานหลักฐาน เฉพาะคดีที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเท่านั้น ตามนัยข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยใช้ระบบไต่สวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยใช้ระบบไต่สวน มาตรา ๙๘/๑ พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง “ในการพิจารณาและไต่สวนพยานหลักฐานในศาล หรือเดินเผชิญสืพยานหลักฐาน ให้บันทึกการพิจารณาโดยใช้วิธีการบันทึกลงในวัสดุ ซึ่งสามารถถ่ายทอดออกเป็นภาพและเสียงทุกคดี และสามารถตรวจสอบถึงความถูกต้องของการบันทึกได้ นอกจากนี้ให้ศาลจัดบันทึกรายงานพิจารณาไว้ในสำนวนด้วย ทั้งนี้ ให้ศาลทหารกลางหรือศาลทหารกลางหรือศาลทหารสูงสุดใช้การบันทึกดังกล่าวประกอบการพิจารณาคดีด้วย”

ทั้งนี้ ในส่วนการพิจารณาคดีอาญาอื่น ๆ ของศาลทหารนั้น ยังไม่มีการนำระบบการบันทึกภาพและเสียงมาใช้แต่อย่างใด แต่จะใช้วิธีการถอดเทปและพิมพ์เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของศาลเท่านั้น ดังนั้น หากศาลทหารมีการใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล จึงมีความสำคัญเพราะทำให้ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ไม่ได้ร่วมพิจารณาคดีในครั้งนั้น ๆ ได้เห็นภาษากาย การแสดงอาการปฏิกิริยาการซักถาม การตอบคำถามของคู่กรณี รวมถึงพยานบุคคล ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร มีพิรุณหรือไม่ และเชื่อมโยงกับความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือในคำให้การรวมถึงคำพยานหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสในการค้นหาความจริงแห่งคดี

๓.๒.๔ ศาลปกครอง

ศาลปกครองยังไม่มีการใช้งานในระบบบันทึกภาพและเสียงอย่างชัดเจน แต่ได้มีการใช้ระบบสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพมาในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งมีการพัฒนาระบบ ทำให้มีการประชุมพร้อมกัน มีการประชุมระยะไกล รวมถึงถ่ายทอดการประชุมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการทำงานร่วมกันในระบบสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพของศาลปกครองสงขลาในเขตจังหวัดยะลา กับจังหวัดนราธิวาส เพื่อให้การพิจารณาคดีมีความสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้มีการเพิ่มระบบการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดี ซึ่งขณะนี้เป็นการปฏิบัติงานภายในองค์กร โดยเห็นว่าหากต้องใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลอาจต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาเพื่อพัฒนาให้มีความเทียบเคียงกับศาลยุติธรรม ส่วนกรณีจะใช้กับคดีประเภทใดบ้าง ต้องทำการศึกษาและพิจารณาถึงความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

การนำระบบการบันทึกภาพและเสียงของศาลปกครอง จะใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีที่ประชาชนสนใจ เช่น คดีพิพาทว่าด้วยสิ่งแวดล้อมคดีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หากนำระบบดังกล่าวไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรมทุกศาลต้องพิจารณาศึกษากฎหมายฉบับอื่น ๆ ประกอบ

๓.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสืบพยานโดยบันทึกภาพและเสียง

๓.๓.๑ สำนักงานอัยการสูงสุด

ขั้นตอนการสืบพยานโดยผ่านการประชุมทางจอภาพ (Video Conference) ในกรณีคดีที่ฟ้องร้องที่ศาลไทย การนำข้อเท็จจริงขึ้นสู่ศาล เพื่อพิสูจน์การกระทำของจำเลยโดยต้องทำโดยเปิดเผยต่อศาลเท่านั้น เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องสืบพยานนอกเขตอำนาจศาล ในอดีตหากพยานไม่มีภูมิลำเนาในเขตอำนาจศาลและศาลที่มีเขตอำนาจมักส่งประเด็นไปสืบ ณ ศาลที่พยานมีภูมิลำเนา แต่หลังจากมีการ

แก้ไขกฎหมาย การนำส่งประเด็นต้องนำจัดเลยที่ถูกคุมเข้าสืบประเด็น ณ ศาลนั้น ๆ ด้วย จึงมีความจำเป็น ต้องนำระบบการประชุมทางจอภาพมาใช้แต่ยังคงประสบปัญหา เช่น ที่ทำการสืบพยานไม่ว่าจะเป็นศาล พนักงานอัยการ ทนายโจทก์ ทนายโจทก์ร่วม และทนายจำเลยไม่มีความชำนาญในการสืบพยานผ่านระบบ วีดีโอคอนเฟอเรนซ์แต่อย่างใด การใช้เครื่องมือเครื่องใช้ก็ยังไม่มีความชำนาญอีกทั้งเมื่อเกิดปัญหาในระหว่าง ที่ทำการสืบพยานก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งบางศาลยังไม่มีเทคโนโลยีเพียงพอจะทำให้เกิดปัญหาได้

ดังนั้น การนำระบบภาพและเสียงมาใช้ในศาลอย่างเป็นทางการเป็นระบบย่อมเป็นผลดีอย่างยิ่ง เพราะช่วยให้การประชุมทางจอภาพมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีพยานหลักฐานในการสืบพยานที่ชัดเจน เช่น คดีเกี่ยวกับเพศ การสืบพยานเด็ก แม้ว่าจะสืบพยานผ่านนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยา การนำจำเลยหรือผู้กระทำผิดมาลงโทษ หากมีหลักฐานจากกล้องวงจรปิด โดยระบบบันทึกภาพและเสียง จะเกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

๓.๓.๒ สภาพทนายความ

การสืบพยานในประเด็นสำคัญของทนายความ ศาลใช้ดุลพินิจในการจัดบันทึก ในสาระสำคัญทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการใช้เป็นพยานหลักฐาน บางครั้งทนายความต้องทำคำร้องต่อศาล ให้ศาลจัดไว้ในสำนวนคดี ดังนั้น หากมีการบันทึกภาพและเสียงไว้จะเกิดประโยชน์และเป็นธรรมกับคู่ความ ทั้งฝ่ายโจทก์และจำเลยได้เช่นกัน โดยเห็นว่าไม่ควรมีการแบ่งแยกคดี เนื่องจากเห็นว่าประชาชนทุกคนสมควร เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยก

ทั้งนี้ กรณีบันทึกภาพและเสียงในชั้นสอบสวน ยังไม่มีกฎหมายให้อำนาจดำเนินการ หากมีการนำระบบบันทึกภาพและเสียงในชั้นสอบสวน สามารถนำมาใช้อ้างอิงเป็นพยานหลักฐานได้ จะเป็นประโยชน์ต่อคู่ความมาก

๓.๔ งานทางด้านเทคนิค (Technical Term)

ในอดีตได้มีการบันทึกเทปรหว่างการพิจารณาคดีเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นหาข้อเท็จจริง เพื่อเป็นหลักฐานในการสืบพยานของศาล และต่อมามีการใช้ระบบการบันทึกภาพและเสียงเพื่อบันทึกภาพ และเสียงระหว่างการสืบพยานในระหว่างการพิจารณาคดี ซึ่งระบบบันทึกดังกล่าวมีประโยชน์อย่างมาก ในพิจารณาคดีของศาล อย่างไรก็ตามการนำระบบดังกล่าวมาใช้ในชั้นศาลต้องคำนึงถึงการนำไปใช้ใน กระบวนการทางศาลแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการนำไปใช้งานอย่างถูกต้องและปลอดภัยอีกด้วย และด้วย เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าและได้มีการนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในหน่วยงานรัฐบาล การนำระบบสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในศาลก็เช่นกัน จำเป็นต้องมีการนำมาใช้เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การทำงานมีความโปร่งใส รวดเร็วและ แม่นยำ ซึ่งการนำระบบสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้งานในทางเทคนิคจำเป็นต้องคำนึงถึงปัญหา และข้อควรพิจารณา ดังนี้

๓.๔.๑ การจัดทำสถาปัตยกรรมระบบ (System Architecture) ที่ไม่เจาะจงเฉพาะระบบ บันทึกภาพและเสียงแต่ให้ครอบคลุมถึงกิจการของศาลทั้งหมด เพื่อให้การทำงานของระบบกับการดำเนิน กิจการศาลเชื่อมต่อกันและระบบต่าง ๆ ที่พัฒนาขึ้นเป็นระบบที่ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลร่วมกัน รวมถึงการ ขยายขอบเขตงาน การปรับปรุงและการพัฒนาระบบในอนาคต

๓.๔.๒ การจัดทำฐานข้อมูลกลาง (Centralized Database) เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำคัญ สำหรับการพัฒนาระบบต่าง ๆ ที่สามารถบูรณาการการใช้ข้อมูลร่วมกันและเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนา ต่อยอดระบบต่าง ๆ และเพื่อให้การจัดทำข้อมูลเป็นระบบและมีมาตรฐานข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการแลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างระบบต่าง ๆ หรือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม

๓.๔.๓ การจัดทำกระบวนการทำงาน (Workflow) เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานร่วมกัน ระหว่างการดำเนินงานด้วยบุคลากรกับการดำเนินงานด้วยระบบ และสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ระบบงานเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานโดยใช้เทคนิคการเพิ่มผลผลิตภาพ ตัวอย่างเช่น Lean Management เพื่อใช้ในการพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๓.๔.๔ การวางแผนและการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Court System หรือ e - Court) เป็นการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการพิจารณาคดีโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาช่วยในการดำเนินงานของศาล เพื่อให้กระบวนการทำงานเป็นไปตามกระบวนการงานที่ได้จัดทำไว้ และให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และใช้ระบบฐานข้อมูลกลางในการดำเนินงานเพื่อเป็นกระบวนการเป็นมาตรฐาน

๓.๔.๕ การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) และการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานขององค์กรที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง เมื่อมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อีกทั้งจำเป็นต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานและมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ร่วมกับการปฏิบัติความเสี่ยงต่าง ๆ สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการบริหารความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ระบบ

๓.๕ ระบบสารสนเทศเพื่อการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Court System)

ระบบสารสนเทศเพื่อการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - Court System) เป็นระบบที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ ICT เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดีของศาลเพื่อให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง มีประสิทธิภาพ ลดเวลาและค่าใช้จ่าย รวมถึงมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล ระบบสารสนเทศเพื่อการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถแบ่งส่วนการดำเนินงานออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๓.๕.๑ ส่วนที่ ๑ ระบบบริหารจัดการการพิจารณาคดี (e - Hearing)

เป็นระบบที่ใช้ในการดำเนินการหลักของศาลยุติธรรม มีส่วนช่วยให้ประสิทธิภาพการทำงานของศาลเพิ่มขึ้น ลดเวลาการดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ แบ่งเป็น ๕ ระบบย่อย ดังรายละเอียดดังนี้

๓.๕.๑.๑ ระบบฐานข้อมูลกลางระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ (e - Court Database) เป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่จำเป็นต้องเริ่มพัฒนาในระยะที่ ๑ เพื่อจัดทำมาตรฐานข้อมูล (Data Standard) เพื่อการจัดเก็บและการนำไปใช้งานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไปในอนาคต ซึ่งระบบฐานข้อมูลกลางนี้จะเป็นระบบที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อกิจการของศาลต่อไปในระยะยาว

๓.๕.๑.๒ ระบบบันทึกการพิจารณาคดี (Electronic Recording System หรือ e - Recording) (ควรพัฒนาในระยะที่ ๑) เป็นระบบเพื่อการบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีเพื่อบันทึกเป็นข้อมูลสำหรับการบันทึกความ รวมถึงการใช้ประโยชน์สำหรับศาลสูงในการพิจารณาคดี รวมถึงการถอดความและการสรุปความของเจ้าพนักงานศาล เป็นต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการลดเวลาการทำงานระหว่างการพิจารณาคดีและหลังจากการพิจารณาคดี

๓.๕.๑.๓ ระบบการจัดเก็บสำนวนและข้อมูลคดีแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Case File หรือ e - Case File) (ควรพัฒนาในระยะที่ ๒) เป็นระบบเพื่อจัดเก็บสำนวนและข้อมูลคดีในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดเวลาในการจัดพิมพ์บนกระดาษ ลดค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ เช่น ค่ากระดาษ ค่าหมึกพิมพ์ ค่าเสื่อมเครื่องพิมพ์ เป็นต้น อีกทั้งการจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ยังสามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลและเรียกดูข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและเป็นระบบที่มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

Don L

๓.๕.๑.๔ ระบบห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Court Room หรือ e - Court Room) (ควรพัฒนาในระยะที่ ๓) เป็นระบบที่พัฒนาต่อยอดเพื่อนำไปใช้งานอย่างเต็มรูปแบบในห้องพิจารณาคดี โดยให้ห้องพิจารณาคดีต่าง ๆ มีการติดตั้งอุปกรณ์ที่เป็นมาตรฐาน มีระเบียบและวิธีปฏิบัติที่เป็นสากลที่เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ สำหรับการนำไปใช้ในการพิจารณาคดีเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำ

๓.๕.๑.๕ ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความหรือคำสั่งศาลและเอกสารแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Filing System หรือ e - Filing) (ควรพัฒนาในระยะที่ ๓) เป็นระบบที่พัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ทนายความ เจ้าหน้าที่ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมในการยื่นคำคู่ความหรือคำสั่งศาลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกและสามารถเชื่อมต่อกับระบบอื่น ๆ ในระบบ e - Court เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและแม่นยำ

๓.๕.๒ ส่วนที่ ๒ ระบบบริหารจัดการข้อมูลคดีอิเล็กทรอนิกส์ (Case Management System)

ในส่วนที่สองนี้เป็นระบบสนับสนุนการทำงานของระบบ e - Court ซึ่งก็มีส่วนสำคัญในการทำงานระบบ e - Court สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการ และการลดเวลาในการดำเนินงานตามขั้นตอนของศาลและในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง

๓.๕.๒.๑ ระบบบริหารจัดการผู้ใช้งาน (ควรพัฒนาในระยะที่ ๑) เป็นระบบพื้นฐานสำหรับการบริหารจัดการผู้ใช้งานระบบ e - Court เพื่อใช้ในการควบคุมการทำงานของผู้ใช้งานกับระบบให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้งานในการเข้าถึงระบบสารสนเทศต่าง ๆ ภายในระบบ e - Court อีกทั้งยังใช้เป็นระบบ Single Sign On เพื่ออำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อกับระบบสารสนเทศอื่น ๆ ของศาลอีกด้วย ระบบนี้มีความจำเป็นในระยะที่ ๑ เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ใช้งานให้เชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลกลางระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นอีกหนึ่งฐานข้อมูลหลักเพื่อใช้ในการบริหารจัดการผู้ใช้งาน สิทธิการใช้งานระบบต่าง ๆ ของผู้ใช้งาน และการจัดกลุ่มผู้ใช้งาน รวมถึงการเชื่อมต่อกับระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลของระบบเพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบสารสนเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต

๓.๕.๒.๒ ระบบฐานข้อมูลการสืบค้นคดี และการตรวจสอบคัดกรองสำนวน (ควรพัฒนาในระยะที่ ๒) เป็นระบบสำหรับการสืบค้นข้อมูล เช่น ข้อมูลคดีความ ข้อมูลสำนวน ข้อมูลทางกฎหมาย ข้อมูลคำสั่งต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถทำงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว สามารถค้นหาข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคดีได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการใช้ระบบเพื่อช่วยการคัดกรองสำนวนเพื่อพิจารณารายละเอียดและตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน

๓.๕.๒.๓ ระบบสารบรรณคดี (Docket System) (ควรพัฒนาในระยะที่ ๒) เป็นระบบช่วยการจัดเก็บเอกสารราชการ เช่น บันทึกข้อความ คำสั่งต่าง ๆ เป็นต้น รวมถึงการออกเอกสารราชการ และยังช่วยในการส่งเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังผู้รับได้อย่างรวดเร็ว และแม่นยำ และยังใช้ในระบบสืบค้นข้อมูลเพื่อค้นหาเอกสารได้อีกด้วย ระบบนี้จะช่วยลดเวลาการรับ-ส่งเอกสารและช่วยให้ผู้รับสามารถเข้าถึงเอกสารได้อย่างรวดเร็ว

๓.๕.๒.๔ ระบบชำระค่าธรรมเนียมศาล และระบบฝากเงินเพื่อหักค่าชำระ (Payment and Deposit System) (ควรพัฒนาในระยะที่ ๓) เป็นระบบสนับสนุนการทำงานของศาล ซึ่งในการชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาลนั้น เนื่องจากการชำระเงินมักจะเป็นขั้นตอนที่เป็นคอขวดของการทำงาน โดยถ้ายังไม่ชำระเงินก็จะดำเนินการต่อไม่ได้ และเป็นการทำงานแบบซ้ำ ๆ ระบบชำระเงินจะช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งสามารถชำระเงินในช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย รวมถึงระบบหักค่าธรรมเนียมอัตโนมัติจากระบบฝากเงิน หรือจากระบบธนาคารผ่านทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ทั้งนี้ระบบนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกและเพิ่มความรวดเร็วในการชำระเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการดำเนินงานของศาลเป็นไปด้วยความรวดเร็วเช่นกัน

๓.๕.๒.๕ ระบบวันนัดความและการส่งคู่ความ (ควรพัฒนาในระยะที่ ๓) เป็นระบบสนับสนุนการทำงาน โดยจะช่วยลดเวลาการทำงาน และลดภาระในการนัดหมายคู่ความ โดยระบบจะให้คู่ความสามารถนัดหมายผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และระบบสามารถยืนยันการนัดความแบบอัตโนมัติเพื่อลดเวลาในกระบวนการทำงานของศาล ซึ่งการนัดความเป็นขั้นตอนที่ไม่ซับซ้อนและสามารถใช้ระบบเข้ามาทำงานแทนได้ เพื่อลดเวลาและลดภาระงานของเจ้าหน้าที่

๓.๕.๓ ส่วนที่ ๓ ระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล (Information Security Management System) ระบบนี้เป็นระบบสนับสนุนในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล ซึ่งเป็นระบบที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานในกิจการศาลเนื่องจากกิจการศาลมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ความถูกต้อง และความยุติธรรม ดังนั้นการรักษาความลับข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัย ความถูกต้องและความแม่นยำของข้อมูลจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่ไม่ควรมองข้ามไป ซึ่งมีระบบย่อยดังต่อไปนี้

๓.๕.๓.๑ ระบบพิสูจน์ตัวบุคคล (Authentication System) และใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Certificate) (ควรพัฒนาในระยะที่ ๑) เป็นระบบที่ใช้ในการพิสูจน์ผู้ใช้งานระบบ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนแรกที่ต้องระบุตัวตนของผู้ใช้งานเพื่อให้ทราบข้อมูลผู้ใช้งาน และสิทธิในการเข้าถึง (Privilege) ระบบต่าง ๆ รวมถึงสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลและชั้นความลับข้อมูล จึงสมควรให้มีการพัฒนาในระยะที่ ๑ ควบคู่กับการพัฒนาระบบอื่น ๆ ในระยะที่ ๑ เพื่อให้ระบบที่เริ่มพัฒนาและใช้งานมีความมั่นคงปลอดภัย มีความน่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับจากผู้ใช้งานในการรักษาความลับ และความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล

๓.๕.๓.๒ ระบบลายเซ็นดิจิทัล (Digital Signature) (ควรพัฒนาในระยะที่ ๒) เป็นระบบสนับสนุนการใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ สำนวนอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การบริหารจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีความถูกต้อง และควบคุมการเข้าถึงข้อมูล รวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบของผู้ใช้งานในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบ โดยระบบลายเซ็นดิจิทัลเป็นระบบที่ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการรับรองเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ที่สามารถตรวจพิสูจน์ได้ และไม่สามารถปลอมแปลงเอกสารหรือลายเซ็นดิจิทัลได้

๓.๕.๓.๓ ระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (ควรพัฒนาในระยะที่ ๒) เป็นระบบสนับสนุนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้งานมีความมั่นใจในความถูกต้องของข้อมูล และช่วยป้องกันข้อมูลรั่วไหล และรักษาความลับของไฟล์อิเล็กทรอนิกส์โดยให้เฉพาะผู้ใช้งานที่ได้รับอนุญาตให้การเข้าถึง ปรับปรุง แก้ไข หรือลบทิ้ง เท่านั้นที่สามารถกระทำการดังกล่าวได้

๓.๕.๓.๔ ระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล (ควรพัฒนาในระยะที่ ๓) เป็นระบบสนับสนุนการทำงานของระบบเพื่อความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลโดยให้มีการพัฒนาระบบสำรองข้อมูล การกู้คืนข้อมูล รวมถึงการทำระบบสำรอง หรือระบบ Disaster Recovery (DR) ซึ่งรวมถึงการจัดทำกระบวนการพัฒนาความต่อเนื่องการใช้งานระบบอีกด้วย

ทั้งนี้ ในส่วนของการป้องกันการเข้าถึงหรือปลอมแปลงข้อมูลซึ่งจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ นั้น คณะกรรมาธิการได้ศึกษาแล้วพบว่า เป็นกรณีที่ได้กำหนดให้เป็นการกระทำความผิดและมีโทษทางอาญาไว้แล้วตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในหมวด ๑ มาตรา ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๒/๑, ๑๓, ๑๔, ๑๕ และ ๑๖ ดังนี้

“มาตรา ๕ ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“มาตรา ๖ ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“มาตรา ๗ ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“มาตรา ๘ ผู้ใดกระทำได้ด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“มาตรา ๙ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำได้ด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ชัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“มาตรา ๑๑ ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่น โดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นอันมีลักษณะเป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับสามารถบอกเลิกหรือแจ้งความประสงค์เพื่อปฏิเสธการตอบรับได้โดยง่าย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

ให้รัฐมนตรีออกประกาศกำหนดลักษณะและวิธีการส่ง รวมทั้งลักษณะและปริมาณของข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไม่เป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับ และลักษณะอันเป็นการบอกเลิกหรือแจ้งความประสงค์เพื่อปฏิเสธการตอบรับได้โดยง่าย”

“มาตรา ๑๒ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๑ เป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศหรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ เป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามโดยมิได้มีเจตนาฆ่า แต่เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

“มาตรา ๑๒/๑ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ โดยมีได้มีเจตนาฆ่า แต่เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

“มาตรา ๑๓ ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑ หากผู้นำไปใช้ได้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือต้องรับผิดตามมาตรา ๑๒ วรรคสองหรือวรรคสี่ หรือมาตรา ๑๒/๑ ผู้จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งดังกล่าวจะต้องรับผิดทางอาญาตามความผิดที่มีกำหนดโทษสูงขึ้นด้วย ก็เฉพาะเมื่อตนได้รู้หรืออาจเล็งเห็นได้ว่าจะเกิดผลเช่นที่เกิดขึ้นนั้น

ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หากผู้นำไปใช้ได้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม หรือต้องรับผิดตามมาตรา ๑๒ วรรคสองหรือวรรคสี่ หรือมาตรา ๑๒/๑ ผู้จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งดังกล่าวต้องรับผิดทางอาญาตามความผิดที่มีกำหนดโทษสูงขึ้นนั้นด้วย

ในกรณีที่ผู้จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งผู้ใดต้องรับผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และตามวรรคสามหรือวรรคสี่ด้วย ให้ผู้นั้นต้องรับโทษที่มีอัตราโทษสูงที่สุดแต่กระทางเดียว”

“มาตรา ๑๔ ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(๓) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(๔) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามก และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(๕) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

๒๓๓ ๒

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (๑) มิได้กระทำต่อประชาชน แต่เป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้”

“มาตรา ๑๕ ผู้ให้บริการผู้ใดให้ความร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๔

ให้รัฐมนตรีออกประกาศกำหนดขั้นตอนการแจ้งเตือน การระงับการทำให้แพร่หลายของข้อมูลคอมพิวเตอร์และการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์

ถ้าผู้ให้บริการพิสูจน์ได้ว่าตนได้ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามวรรคสอง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ”

“มาตรา ๑๖ ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติมหรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อภาพของผู้ตาย และการกระทำนั้นน่าจะทำให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยสุจริตอันเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำผู้กระทำไม่มีความผิด

ความผิดตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเป็นความผิดอันยอมความได้

ถ้าผู้เสียหายในความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองตายเสียก่อนร้องทุกข์ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย”

๓.๖ การบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลของต่างประเทศ

คณะกรรมการได้ศึกษารูปแบบการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลของต่างประเทศ ประกอบด้วย สิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกาซึ่งถือเป็นต้นแบบสำคัญในการนำระบบเทคโนโลยีภาพและเสียงมาใช้ในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเทคโนโลยีเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีประโยชน์ต่อการพิจารณาของศาล และบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลของต่างประเทศได้ ดังนี้

๓.๖.๑ ประเทศสิงคโปร์

มีการนำระบบบันทึกภาพและเสียงในการสืบพยานในคดีทุกประเภทรวมถึงกระบวนการระงับข้อพิพาท คู่ความสามารถเข้าถึงระบบเทคโนโลยีภาพและเสียง (audio-visual technology) ที่มีการบันทึกครั้งล่าสุดเมื่อนาคติชั้นศาล ซึ่งเทคโนโลยีเหล่านี้อำนวยความสะดวกการนำเสนอพยานหลักฐานในศาลและส่งเสริมประสิทธิภาพของการสืบพยาน นอกจากนี้ ระบบบันทึกภาพและเสียงนำมาใช้เพื่อสืบประจักษ์พยานที่มีความเปราะบาง เช่น พยานที่เป็นเด็ก หรือผู้หญิงในคดีบางประเภท และยังใช้กับการสืบพยานที่อยู่ต่างประเทศและไม่สามารถมาสืบพยานในศาลได้

Edmond Z

๓.๖.๒ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ผู้พิพากษาในสหรัฐมีอำนาจในการอนุญาตให้นำระบบบันทึกภาพและเสียงมาใช้ในห้องพิจารณาและบริเวณที่ติดต่อกันในระหว่างการสืบพยาน การบันทึกกระบวนการพิจารณา เพื่อรักษาความปลอดภัย เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของศาล เพื่อถ่ายภาพ บันทึก หรือแพร่ภาพการโต้แย้งอุทธรณ์ด้วยวาจา แต่ในการบันทึกภาพและเสียงในห้องพิจารณาหรือบริเวณที่ติดต่อกันนั้น ผู้พิพากษาจะต้อง คำนึงถึงสิทธิของคู่ความ ไม่รบกวนสมาธิของผู้เข้าร่วมการพิจารณา หรือแทรกแซงการบริหารงานยุติธรรม อย่างไรก็ตาม การบันทึกภาพและเสียงยังจำกัดอยู่ที่คดีทางแพ่งและคดีบางประเภท เช่น สัญญา ละเมิด คดีทรัพย์สินทางปัญญา คดีแรงงาน คดีคุ้มครองผู้บริโภค คดีแพ่งเกี่ยวกับคดีอาญา การตีความบทบัญญัติของกฎหมาย การไต่สวนการค้น การจับกุม การไต่สวนเจ้าหน้าที่ ผู้คุมขัง / การคุมขังนักโทษ (Habeas Corpus)

๓.๗ วิธีการปฏิรูป (เฉพาะในส่วนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งาน)

๓.๗.๑ ระยะที่ ๑

๓.๗.๑.๑ ควรให้มีการพัฒนาระบบ e - Court ระยะที่ ๑ ประกอบด้วย ๑) ระบบบันทึกการพิจารณาคดี (e - Hearing) ๒) ระบบบริหารจัดการผู้ใช้งาน ๓) ระบบพิสูจน์ตัวบุคคล และ ๔) ระบบฐานข้อมูลกลางระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสามารถใช้นำร่องเพื่อประกอบการศึกษา การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในกิจการของศาล โดยอาจแยกพัฒนาระบบต่าง ๆ ตามความพร้อมของศาล เช่น ให้มีการพัฒนาระบบบันทึกการพิจารณาคดี หรือ e - Hearing ก่อนเนื่องจากสามารถติดตั้งและเริ่มนำร่องการใช้งานได้โดยไม่กระทบหรือมีผลกระทบเล็กน้อยกับการทำงานปกติของศาล

๓.๗.๑.๒ ควรให้มีการติดตั้งระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาลเพื่อนำร่องการใช้งานร่วมกับระบบบันทึกการพิจารณาคดี หรือ e - Hearing ในศาลชั้นต้นในห้องพิจารณาคดีศาลละ ๑ ห้อง จำนวน ๑๓๒ ศาล จากจำนวนศาลชั้นต้นทั้งหมด ๒๖๒ ศาล เพื่อประเมินข้อดีและข้อเสีย รวมถึงประเมินสภาพการนำไปใช้งานจริงหากต้องใช้ระบบฯ เป็นเครื่องมือหนึ่งในการพิจารณาคดีต่อไปในอนาคต หรือเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการทำงานของศาล

๓.๗.๑.๓ การใช้งานระบบบันทึกภาพและเสียง ให้มีการใช้งานระบบควบคู่กับการพัฒนาระบบอื่น ๆ ในระบบ e - Court โดยไม่จำเป็นต้องรอให้การพัฒนาระบบ e - Court แล้วเสร็จ

๓.๗.๑.๔ เริ่มให้มีการนำร่องการใช้เทคโนโลยีโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล เพื่อใช้งานร่วมกับระบบบันทึกการพิจารณาคดี หรือ e - Hearing

๓.๗.๑.๕ เพื่อช่วยผู้พิพากษาในการทำการบันทึกโดยทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบนภาพและเสียง (Video Mark) โดยไม่ต้องคอยกดปุ่มระหว่างการบันทึกภาพและเสียง ซึ่งโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) จะบันทึกจุดสนใจบนภาพและเสียงด้วยการสั่งการด้วยเสียงของผู้พิพากษา เพื่อช่วยลดภาระการบันทึกจุดสนใจของผู้พิพากษา

๓.๗.๑.๖ เพื่อใช้สร้างระบบค้นหา (Search Engine) เพื่อช่วยลดเวลาการค้นหาข้อมูล หรือการค้นหาสิ่งที่บันทึกโดยทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายบนภาพและเสียง (Video Mark) หรือค้นหาคำให้การต่าง ๆ ในคดีต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคดีความ และระบบค้นหา (Search Engine) ยังช่วยการค้นหาข้อมูลในระบบ e - Court อีกด้วยเมื่อนำฐานข้อมูลของทั้งสองระบบมาเชื่อมโยงกัน

๓.๗.๒ ระยะที่ ๒.

๓.๗.๒.๑ ควรให้มีการพัฒนาระบบ e - Court ระยะที่ ๒ ประกอบด้วย

๑) ระบบการจัดเก็บสำนวนและข้อมูลคดีแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Case File) ๒) ระบบฐานข้อมูลการสืบค้นคดี และการตรวจสอบคัดกรองสำนวน ๓) ระบบสารบรรณคดี ๔) ระบบลายเซ็นดิจิทัล และ ๕) ระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยไฟล์อิเล็กทรอนิกส์

๓.๗.๒.๒ เริ่มให้มีการใช้เทคโนโลยีโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) ในการถอดความ โดยให้มีคณะทำงานเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล สำหรับการถอดความในชั้นศาล ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้ฐานข้อมูลคำศัพท์ที่รวมถึงคำศัพท์ทั่วไป คำศัพท์เฉพาะสำหรับการถอดความในชั้นศาล คำศัพท์หรือสแลงอื่น ๆ ที่มักใช้พูดในชั้นศาล และคำศัพท์จากคำให้การในชั้นศาล ให้มีจำนวนคำศัพท์ที่ต้องรู้จำได้ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ คำ และให้มีผลการประเมินความถูกต้องไม่น้อยกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ (ปัจจุบันเทคโนโลยีโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) มีความแม่นยำประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์)

๓.๗.๓ ระยะที่ ๓

๓.๗.๓.๑ ควรให้มีการพัฒนาระบบ e - Court ระยะที่ ๓ ประกอบด้วย

๑) ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความหรือคำสั่งศาลและเอกสารแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Filing) ๒) ระบบห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e - Court Room) ๓) ระบบชำระค่าธรรมเนียมศาลและระบบฝากเงินเพื่อหักค่าชำระ (e - Payment) ๔) ระบบวันนัดความและการส่งคู่ความ ๕) ระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล

๓.๗.๓.๒ เริ่มการพัฒนากระบวนการฐานข้อมูลกลางเพื่อความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล เพื่อให้ระบบ e - Court เป็นระบบที่มีความมั่นคงสูง สามารถเก็บรักษาความลับและใช้ตรวจสอบด้านความมั่นคงปลอดภัยได้ อีกทั้งเป็นระบบที่สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา หรือเป็นระบบออนไลน์ที่มีความมั่นคงปลอดภัยสูง

๓.๗.๓.๓ เป็นการพัฒนาระบบโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) มีความแม่นยำสูงขึ้น สามารถนำมาใช้ถอดความในชั้นศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสามารถใช้ระบบเพื่อบูรณาการงานในด้านอื่น ๆ ของศาล รวมถึงการต่อยอดการใช้งานร่วมกับระบบอื่น ๆ ในกระบวนการทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๓.๘ ปัญหาด้านงบประมาณ

การพัฒนาระบบ e - Court จำเป็นต้องมีการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ทั้งงบประมาณในการลงทุน และงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน โดยแบ่งงบลงทุนเป็น ๓ ระยะ ตามระยะการพัฒนา และจัดสรรงบประมาณรายปีเพื่อเป็นงบดำเนินงาน

ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับงบประมาณ ๑๒๖ ล้านบาท เพื่อติดตั้งระบบบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาลจำนวน ๒๖๒ ศาล โดยติดตั้ง ๑ บังลังก์ต่อ ๑ ศาล และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยบังลังก์ละ ๔๘๒,๐๐๐ บาท หากติดตั้งให้ครบทุกบังลังก์ซึ่งมีมากกว่า ๒,๕๐๐ บังลังก์ ก็จะต้องใช้งบประมาณกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ การติดตั้งดังกล่าวยังไม่รวมระบบจัดเก็บข้อมูลกลางสำหรับการเก็บบันทึกและสำหรับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล

ระยะที่ ๒ เพื่อให้เป็นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าจึงสมควรให้พัฒนาระบบ e - Court ให้เป็นระบบกลางที่สามารถใช้งานร่วมกันระหว่างบังลังก์ภายในศาล และมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างศาล และให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและระบบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลที่รวบรวมและจัดเก็บไว้ที่ส่วนกลางผ่านเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันระหว่างศาล และมีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลและระบบบริหารจัดการผู้ใช้งาน ซึ่งใช้งบประมาณในการพัฒนาระบบ e - Court ระยะที่ ๒ อีกประมาณ ๒๕๐ ล้านบาท และงบดำเนินงานอีกประมาณ ๕๐ ล้านบาท

ระยะที่ ๓ เพื่อให้การดำเนินงานศาลด้วยระบบ e - Court เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรให้มีการพัฒนาต่อยอดระบบ e - Court ในระยะที่ ๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ในกิจการศาลในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของระบบ e - Court จึงจำเป็นต้องมีการลงทุนเพิ่มเติมโดยใช้งบประมาณในระยะนี้ อีกประมาณ ๑๕๐ ล้านบาท และงบดำเนินงานเพิ่มเติมอีก ประมาณ ๑๐ ล้านบาท รวมเป็นงบดำเนินงานปีละประมาณ ๖๐ ล้านบาท

๓.๙ ระบบการใช้โปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล

ปัจจุบันการถอดความในกรณีที่ต้องการบันทึกข้อความที่ได้จากการประชุมหรือการพิจารณาคดีอาจกระทำได้ในรูปแบบการถอดความแบบสรุปความ หรือในกรณีที่ต้องการรายละเอียดมากอาจใช้ระบบชวเลข ยกตัวอย่างเช่น ระบบการถอดความของรัฐสภาที่ได้เริ่มใช้ระบบดังกล่าวในการประชุมสภา เมื่อได้มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๗๕ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม การประชุมครั้งนั้นได้ใช้เจ้าหน้าที่ชวเลขจดถ้อยคำในการประชุมสภา และนำมาแปลถอดความ เพื่อจัดทำรายงานการประชุมนับแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน

ด้วยในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการถอดความ โดยการใช้โปรแกรมถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล จึงเป็นไปเพื่อแก้ปัญหาในการบันทึกภาพและเสียงในห้องพิจารณาที่มีการสับสนหรือการประชุมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถจัดทำรายงานที่มีคุณภาพและสามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณา เป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดทำข้อมูลในการประชุม และการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๙.๑ ประสิทธิภาพโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล มีการพัฒนาโปรแกรมพาทิมา ๔ - ๕ ปี แล้ว หลังจากนั้นมีการนำมาทดลองใช้ในการถอดเสียงบันทึกการประชุมรัฐสภา และการประชุมทั่วไป ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้มีการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะนำเทคโนโลยีไปทดลองถอดเสียงเป็นข้อความตัวอักษรในการประชุมและการพิจารณาคดีของศาล เช่น รัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม

๓.๙.๒ การสืบค้นข้อมูลมัลติมีเดียสามารถทำได้ยาก จำเป็นต้องมีการกำกับขอบเขตเวลาในวิดีโอให้สอดคล้องกับเอกสารเพื่อให้สืบค้นได้ง่ายขึ้น เช่น

๑) การถอดเสียงผู้พิพากษาเพื่อจัดทำเป็นรายงานต้องการพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญมาก เพื่อสามารถผลิตรายงานได้รวดเร็ว

๒) ระบบช่วยสืบค้นข้อมูลวิดีโอ มีการสืบค้นในระดับคำสามารถสืบค้นคดีหมายเลขคดีในแต่ละปีได้เป็นการลดภาระในการจัดทำวิดีโอมาร์คเกอร์ แม้ว่าความถูกต้องจะไม่ถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ได้รับการพิสูจน์แล้วการถอดเสียงวิดีโอเป็นวิธีทางเดียวที่จะสืบค้นวิดีโอได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงที่สุด โดยมีรายละเอียด เช่น

- (๑) ค้นหาหมายเลขคดี
- (๒) คดีที่แสดงอยู่
- (๓) ภาพวิดีโอในศาล
- (๔) เลื่อนหรือการซูม (Zoom) ภาพ
- (๕) ค้นหาคำใด ๆ ในคดีนี้

- (๖) ตำแหน่งในวิดีโอที่มีคำพูดที่ค้นหา
- (๗) บทพูดที่มีคำที่ค้นหา
- (๘) รายการวิดีโอที่เกี่ยวข้อง
- (๙) รายการวิดีโอคดที่เรียกดูล่าสุด

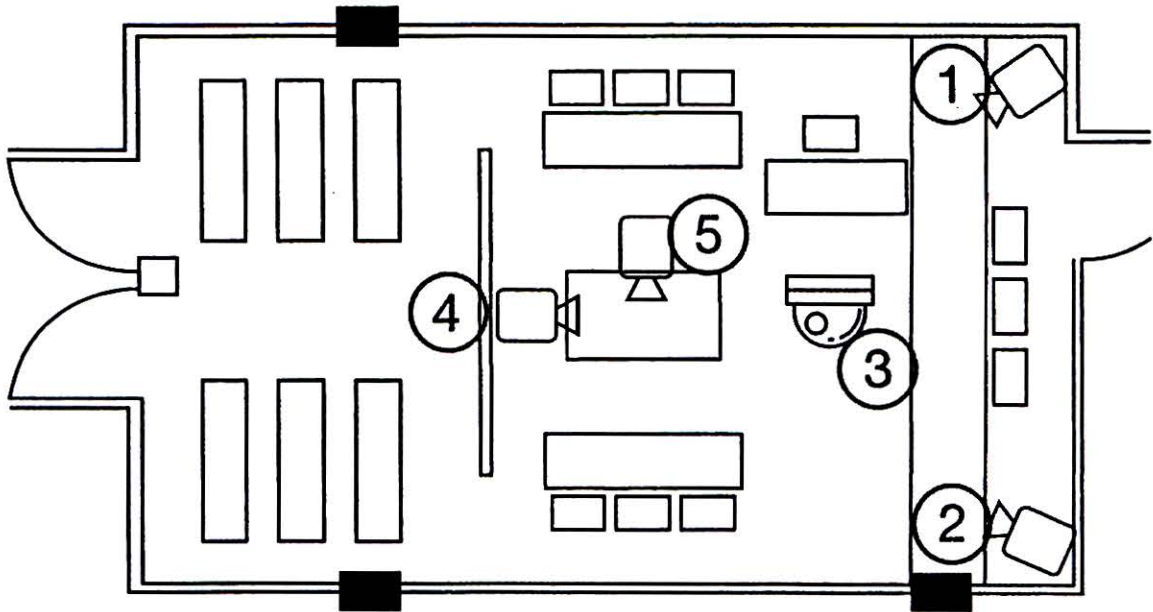
๓.๙.๓ ระบบช่วยถอดความเพื่อจัดทำรายงาน โปรแกรมดังกล่าวสามารถถอดเสียงมีความถูกต้องชัดเจน ร้อยละ ๘๐ - ๙๐ เท่านั้น เพราะพนักงานหน้าบัลลังก์มีการดำเนินการถูกต้องแม่นยำมากกว่า แต่เทคโนโลยีดังกล่าวจะช่วยเสริมให้พนักงานหน้าบัลลังก์ได้เท่าที่ควรและระบบดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการถูกต้องแม่นยำอย่างครบถ้วน เพราะมีคำศัพท์มากขึ้นในแต่ละวันทำให้ต้องมีการพัฒนาในเรื่องการใช้ข้อมูลดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๙.๔ ภาพรวมการดำเนินการของโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกที่มีการพัฒนา สรุบบนแบบได้ตลอด ซึ่งสามารถทำการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมทำเซิร์ฟเวอร์เก็บไฟล์ในระบบโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) มีเครื่องเก็บบันทึกข้อมูลในส่วนกลางโดยมีการพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application) บนหลาย ๆ ระบบปฏิบัติการ สำหรับใช้สืบค้นข้อมูลวิดีโอและเริ่มใช้งานและปรับปรุงให้มีความถูกต้องของระบบตลอดการใช้งาน

ทั้งนี้ ควรมีการออกแบบโปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล ให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากระบบดังกล่าวจะทำให้ระบบการพิจารณาคดีมีความเที่ยงธรรม และเสียงในชั้นศาลควรใช้เป็นข้อมูลสำรอง (back up) ในการสืบค้นได้ในอนาคต เพื่อให้การถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร มีความถูกต้องแม่นยำ อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือ เรื่องภาษาถิ่นเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ยากเช่นกัน ซึ่งในกรณีการถอดความควรจะต้องมีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัดดังกล่าวด้วย

๓.๑๐ การติดตั้งกล้องภายในห้องพิจารณาคดีของระบบบันทึกภาพและเสียงในศาลยุติธรรม

คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อประสิทธิภาพในการบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดี ควรให้มีการติดตั้งกล้องภายในห้องพิจารณาคดีของระบบบันทึกภาพและเสียงในศาลยุติธรรมแบบตำแหน่งคงที่ (Fixed Camera) จำนวน ๔ กล้อง และกล้องแบบตำแหน่งภาพเคลื่อนที่ (PTZ Camera) จำนวน ๑ กล้อง รวมเป็นจำนวน ๕ กล้องต่อ ๑ ห้องพิจารณาคดี ดังนั้น การประยุกต์ในการบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมมีลักษณะการประชุมที่มีประสิทธิภาพสูงมาก เนื่องจากไม่มีการพูดทับซ้อนกัน เสียงของผู้พิพากษาจะเป็นทางการมีความชัดเจนสูงมาก โดยมีผู้พิพากษา ๓ ท่าน ผู้ให้การอาจจะเป็น ทนายความ พยาน พนักงานอัยการจึงมีการติดตั้งกล้องสำหรับบันทึกภาพและเสียงมีประมาณทั้งหมด ๖ ตัว ต่อ ๑ ห้องพิจารณาคดีส่วนการติดตั้งระบบอื่น ๆ ก็แล้วแต่งบประมาณเพื่อการดำเนินการ และนำไปใช้การประกอบการพิจารณาในศาลสูง เช่น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา

รูปที่ ๑ ตำแหน่งการติดตั้งกล้องวีดิทัศน์เพื่อการบันทึกภาพและเสียง

การติดตั้งกล้องวีดิทัศน์เพื่อการบันทึกภาพและเสียงในห้องพิจารณาคดีของศาลยุติธรรม ประกอบด้วยกล้องแบบตำแหน่งคงที่ (Fixed Camera) จำนวน ๔ กล้อง และกล้องแบบตำแหน่งภาพเคลื่อนที่ (PTZ Camera) จำนวน ๑ กล้อง รวมเป็นจำนวน ๕ กล้องต่อ ๑ ห้องพิจารณาคดี ซึ่งสามารถแสดงตำแหน่งและวัตถุประสงค์ของการติดตั้งดังแสดงในรูปที่ ๑ ดังคำอธิบายต่อไปนี้

๑. ตำแหน่งที่ ๑ และ ๒ เป็นการติดตั้งกล้องแบบตำแหน่งภาพคงที่ (Fixed Camera) ด้านซ้ายและขวาของมุมห้องเพื่อวัตถุประสงค์ในการดูภาพรวมของการพิจารณาคดี โดยกล้องจะเห็นหน้าพยาน โจทก์ จำเลย ทนายความ และอัยการระหว่างการซักถาม รวมถึงเห็นบรรยากาศภายในห้องของผู้เข้าร่วมรับฟังการพิจารณาคดี

๒. ตำแหน่งที่ ๓ เป็นการติดตั้งกล้องแบบตำแหน่งภาพเคลื่อนที่ หรือกล้องแบบ Pan-Tilt-Zoom (PTZ Camera) ที่เพดานตำแหน่งเพดานเหนือบริเวณกลางพื้นที่พิจารณาคดี เพื่อใช้ในการจับภาพใบหน้าของพยานขณะมีการซักถาม ณ บริเวณคอกพยาน หรือใช้ในการจับภาพบริเวณฝ่ายโจทก์หรือฝ่ายจำเลย และสามารถใช้ในการจับภาพอื่นๆ ภายในห้องพิจารณาคดีตามความต้องการใช้งาน

๓. ตำแหน่งที่ ๔ เป็นการติดตั้งกล้องแบบตำแหน่งภาพคงที่ (Fixed Camera) บริเวณเพดานเหนือแนวกันเขตพิจารณาคดีเพื่อใช้ในการจับภาพบริเวณบัลลังก์ผู้พิพากษา

๔. ตำแหน่งที่ ๕ เป็นการติดตั้งกล้องแบบตำแหน่งภาพคงที่ (Fixed Camera) บริเวณเพดานเหนือโต๊ะพยานเพื่อใช้สำหรับการจับภาพบนโต๊ะพยานเพื่อการบันทึกภาพการลงลายมือชื่อหรือลายเซ็นของพยานหลังจากเบิกความต่อศาลแล้ว หรือการลงลายเซ็นในเอกสารอื่น ๆ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงตัวตนของพยาน

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การติดตั้งกล้องภายในห้องพิจารณาคดีของระบบบันทึกภาพและเสียงใน ศาลยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของกล้องแบบตำแหน่งภาพคงที่ (Fixed Camera) ควร มีคุณสมบัติดังนี้

๑) เป็นกล้องสำหรับบันทึกภาพและเสียงเพื่อส่งสัญญาณภาพและเสียงไปยังเครื่องบันทึกภาพ และเสียงได้อย่างถูกต้อง

๒) มีความละเอียดคมชัดแบบ High Definition (HD) อย่างน้อย 1080p หรือ 1080i และสามารถแสดงภาพขนาด ๒ Megapixel หรือมากกว่า

๓) สามารถทำงานที่ความเร็วสูงสุด ๓๐ ภาพต่อวินาที (30 fps) ที่ความละเอียดสูงสุด

๔) สามารถใช้การเข้ารหัสภาพวิดีโอ (Video Encoding) แบบ H.264 หรือดีกว่า

๕) สามารถใช้งานกับเลนส์ที่สามารถจับภาพมุมกว้างได้อย่างชัดเจน

๖) มีระบบปรับแสงสว่างภาพแบบอัตโนมัติแบบ Wide Dynamic Range (WDR) หรือดีกว่า

๗) มีระบบการปรับค่าแสงสีขาวแบบอัตโนมัติ (Automatic White Balance) หรือดีกว่า

๘) มีความสามารถในการลดสัญญาณรบกวนภาพ (Noise Reduction) ในระดับที่ดีมาก

๙) สามารถจับภาพได้ในสภาพแวดล้อมที่มีปริมาณแสงน้อย

๑๐) สามารถปรับภาพให้ถูกต้องจากความเพี้ยนจากการใช้เลนส์มุมกว้าง

๑๑) สามารถเชื่อมต่อกับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (LAN) และเป็นกล้องแบบ IP Camera และ

รองรับการใช้ไฟฟ้าจากระบบ Power-over-Ethernet (PoE)

๑๒) มีการป้องกันการทำลาย (Tamper-Proof)

นอกจากนี้ ในส่วนของคุณภาพของกล้องแบบตำแหน่งภาพเคลื่อนที่ (Pan-Tilt-Zoom Camera) ควร มีคุณสมบัติดังนี้

๑) เป็นกล้องสำหรับบันทึกภาพและเสียงเพื่อส่งสัญญาณภาพและเสียงไปยังเครื่องบันทึกภาพ และเสียงได้อย่างถูกต้อง

๒) มีความละเอียดคมชัดแบบ High Definition (HD) อย่างน้อย 1080p หรือ 1080i และสามารถแสดงภาพขนาด ๒ Megapixel หรือมากกว่า

๓) สามารถทำงานที่ความเร็วสูงสุด ๓๐ ภาพต่อวินาที (30 fps) ที่ความละเอียดสูงสุด

๔) สามารถใช้การเข้ารหัสภาพวิดีโอ (Video Encoding) แบบ H.264 หรือดีกว่า

๕) สามารถซูม (Zoom) ก้มเงย (Tilt) และ เคลื่อนซ้ายขวา (Pan) ภาพด้วยการควบคุมแบบ

ระยะไกล

๖) สามารถซูมภาพแบบ Optical Zoom ได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ เท่า

๗) สามารถสั่งให้ภาพเคลื่อนที่ซ้ายขวาไม่น้อยกว่า ๓๖๐ องศา สั่งให้ภาพก้มหรือเงยไม่น้อยกว่า ๙๐ องศา

๘) สามารถกำหนดจุดในการจับภาพ (Position Preset) แบบอัตโนมัติได้อย่างน้อย ๑๐ จุด

๙) สามารถใช้งานกับเลนส์ที่สามารถจับภาพมุมกว้างได้อย่างชัดเจน

๑๐) มีระบบปรับแสงสว่างภาพแบบอัตโนมัติแบบ Wide Dynamic Range (WDR) หรือดีกว่า

๑๑) มีระบบการปรับค่าแสงสีขาวแบบอัตโนมัติ (Automatic White Balance) หรือดีกว่า

- ๑๒) มีความสามารถในการลดสัญญาณรบกวนภาพ (Noise Reduction) ในระดับที่ตีมาก
- ๑๓) สามารถจับภาพได้ในสภาพแวดล้อมที่มีปริมาณแสงน้อย
- ๑๔) สามารถปรับภาพให้ถูกต้องจากความเพี้ยนจากการใช้เลนส์มุมกว้าง
- ๑๕) สามารถเชื่อมต่อกับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (LAN) และเป็นกล้องแบบ IP Camera และรองรับการใช้ไฟฟ้าจากระบบ Power-over-Ethernet (PoE)
- ๑๖) มีการป้องกันการทำลาย (Tamper-Proof)

๔. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๔.๑ ระยะเวลาหนึ่ง ติดตั้งอุปกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๐)

การปฏิรูปในระยะเวลาที่หนึ่ง คือ การติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ณ บังลังก์ของศาลเพื่อให้เกิดการเริ่มนำไปใช้งานในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล เพื่อทดสอบประสิทธิภาพการทำงาน รวมถึงการทดลองปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานในระหว่างการไต่สวน ทั้งนี้การดำเนินการในระบายนี้อาจต้องมีการดำเนินงานแบบคู่ขนาน คือต้องการมีการใช้อุปกรณ์บันทึกภาพและเสียง และยังคงมีการถอดความเพื่อให้การดำเนินการของศาลสามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นภาระของศาลในช่วงแรก แต่เมื่อดำเนินการไปแล้วสักระยะหนึ่งก็จะเกิดความคุ้นเคยและการทำงานจะไม่ยุ่งยาก ข้อดีของการเริ่มนำระบบบันทึกภาพและเสียงมาใช้ คือการเริ่มเก็บข้อมูลการไต่สวนในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งต่อไปจะสามารถนำไปใช้ร่วมกับระบบสารสนเทศอื่น ๆ ในระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ (e - Court) ได้ต่อไป

๔.๒ ระยะเวลาที่สอง การติดตั้งระบบส่วนกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕)

การปฏิรูปในระยะเวลาที่สอง เป็นการปฏิรูปภายใน คือการปฏิรูปการดำเนินงานของศาลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น หรือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของศาล โดยให้เริ่มจากการพัฒนาระบบสารสนเทศต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวข้างต้น เพื่อนำมาใช้ร่วมกับการปฏิบัติงานของศาลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงาน มีความโปร่งใส และลดการใช้ทรัพยากรกระดาษและอื่น ๆ และระบบสารสนเทศต่าง ๆ ดังกล่าว นอกจากช่วยในการปฏิบัติงานแล้ว ยังช่วยในการบริหารจัดการการดำเนินงานของศาล เช่น การวางแผนด้านงบประมาณที่แม่นยำที่ใช้ข้อมูลสถิติการดำเนินงานจากปีก่อนหน้าเพื่อประมาณการค่าใช้จ่ายงบประมาณในปีถัดไป หรือจากข้อมูลสถิติการดำเนินคดีระบบสารสนเทศฯ สามารถทำนาย (Prediction) แนวโน้มการเกิดอาชญากรรมและการดำเนินคดีในช่วงเวลาต่าง ๆ หรือในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการแบบบูรณาการกับการป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ของการดำเนินงานของศาลที่ได้จัดเก็บในรูปแบบดิจิทัลเหล่านี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้เพื่อการดำเนินงานของศาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔.๓ ระยะเวลาที่สาม บูรณาการระบบทั้งระบบ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐)

การปฏิรูประยะเวลาที่สาม เป็นการปฏิรูปสู่ภายนอก หรือการปฏิรูปเพื่อประชาชน คือการปฏิรูปการดำเนินงานของศาลเพื่อประโยชน์ของประชาชน ซึ่งศาลได้ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานและบริหารจัดการภายในของศาล และมีฐานข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานในมิติต่าง ๆ มาแล้วในระยะเวลาที่สอง ดังนั้นในระยะเวลาที่สามจะเป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อการให้บริการประชาชนโดยการบูรณาการระบบสารสนเทศต่าง ๆ ของศาลกับการบริการประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์จากการใช้ระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงการบูรณาการระบบสารสนเทศต่าง ๆ ของศาลร่วมกับระบบสารสนเทศอื่น ๆ ของภาครัฐเพื่อระบบสารสนเทศของศาลสามารถทำงานได้อย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ และช่วยให้การดำเนินงานของศาลเป็นไปด้วยความถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว และยั่งยืน

๕. แหล่งที่มาของงบประมาณ

- งบประมาณแผ่นดิน (งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปี ๒๕๖๐ คือ ๑๒๖ ล้านบาท)

๖. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๖.๑ สำนักงานศาลยุติธรรม

๖.๒ กรมพระธรรมนูญ

๖.๓ สำนักงบประมาณ

๗. ข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ขอเสนอข้อเสนอแนะและข้อสังเกต ในประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูป เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล ดังนี้

๗.๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ขอเสนอข้อเสนอแนะและข้อสังเกตกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล และกฎหมายที่มีผลต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล เพื่อเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณาเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๗.๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ขอเสนอรูปแบบและระบบในการบูรณาการการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล ประกอบด้วยระบบบริหารจัดการข้อมูล (Back Office) และระบบการจัดการด้านการปลอดภัย (information security management) เพื่อเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๗.๓ การใช้โปรแกรมการถอดเสียงบันทึกเป็นข้อความตัวอักษร (Speech - to - Text) ในการบันทึกภาพและเสียงในชั้นศาล ยังไม่สามารถนำมาใช้กับระบบการพิจารณาของศาลยุติธรรมในประเทศไทยได้เท่าที่ควร เพราะการถอดเสียงบันทึกเป็นตัวอักษรไม่สามารถอธิบายลักษณะสีหน้า หรืออากัปกริยาท่าทางของพยานในขณะที่สืบทายานได้ ไม่ทราบว่าบุคคลใดมีอากัปกริยาอย่างไร มีลักษณะคำถามรูปแบบใด นอกจากนี้ การให้ความสำคัญในการสืบทายานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเสียงของพยานแต่ละคนไม่เหมือนกันเพราะพยานมีเสียงและสำเนียงแตกต่างกัน หรือมีภาษาท้องถิ่น ดังนั้น จึงควรแก้ไขและพัฒนาโปรแกรมอย่างต่อเนื่อง เพราะอย่างไรก็ตามยังไม่สามารถทำงานได้เต็มประสิทธิภาพครบถ้วน การถอดเสียงเป็นตัวอักษรจึงมีความล่าช้ากว่าระบบการบันทึกคำเบิกความพยานในรูปแบบปัจจุบันที่มีเจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์ถอดเสียงแต่อาจจะนำมาใช้เพื่อเสริมหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบทายานคดีบางประเภท ส่วนการใช้ในการพิจารณาของศาลปกครองหรือศาลรัฐธรรมนูญที่มีการสืบทายานแบบพูดยาว ๆ สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๔ รัฐบาลควรพิจารณาระบบงบประมาณ ความร่วมมือ และการบังคับใช้กรณีฝ่าฝืนเงื่อนไขซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการนี้

๗.๕ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เห็นว่ารายงานนี้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบหลายหน่วยงานตามรายงาน ข้อ ๖ จึงเห็นควรส่งรายงานฉบับนี้ให้หน่วยงานดังกล่าวเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗.๖ เสนอให้รัฐบาลผลักดันให้องค์กรอิสระที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบ เช่น ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สามารถดูเทปการบันทึกภาพและเสียงในชั้นพิจารณาของศาลมาประกอบการพิจารณาได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้เสนอรายงาน เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล ให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบแล้ว ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังสำนักงานศาลยุติธรรม คณะรัฐมนตรี สำนักงานประมาณ และองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

(นายจุมพล สุขมัน)
เลขาธิการกรรมการ

ตารางสรุปรายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
เรื่อง การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล

เรื่อง	แผนปฏิรูป	วิธีปฏิรูป	กำหนดเวลา	แหล่งที่มา งบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๑. การใช้ระบบบันทึกภาพและเสียงในการพิจารณาคดีในชั้นศาล</p> <p>ประกอบด้วย</p> <p>๑) ระบบบันทึกการพิจารณาคดี (e - Hearing)</p> <p>๒) ระบบบริหารจัดการผู้ใช้งาน</p> <p>๓) ระบบพิสูจน์ตัวบุคคล</p> <p>๔) ระบบฐานข้อมูลกลางระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อสามารถใช้นำร่องเพื่อประกอบการศึกษาการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในกิจการของศาล</p>	<p>ปฏิรูปวิธีการพิจารณาคดีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยให้มีการติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น กล้องวิดีโอ ความคมชัดสูง (HD) ไมโครโฟน และระบบเครื่องเสียง ระบบคอมพิวเตอร์พร้อมซอฟต์แวร์บันทึกภาพและเสียง ระบบเครือข่าย (Network) ระบบเก็บไฟล์ข้อมูล (File Storage) ณ บัณฑิตของศาลชั้นต้นทุกศาล ศาลละ ๑ บัณฑิต จำนวน ๒๖๒ ศาล เพื่อให้เกิดระบบการบันทึกภาพและเสียง</p>	<p>เริ่มนำระบบบันทึกภาพและเสียงไปใช้ในการพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น และสามารถนำกลับมาดูใหม่ได้ในทุกชั้นศาล เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการพิจารณาคดีสามารถมองเห็นพฤติกรรมอาชญากร การเบิกความของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในห้องพิจารณาคดีได้อย่างละเอียดกว่าระบบการบันทึกย่อความโดยผู้พิพากษาลงในกระดาษแบบสำนวนในปัจจุบัน</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐</p>	<p>งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปี ๒๕๖๐ คือ ๑๒๖ ล้านบาท (อยู่ระหว่างดำเนินการ)</p>	<p>สำนักงานศาลยุติธรรม</p>
<p>๒. การติดตั้งระบบสารสนเทศกลางเพื่อการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - Court) เพื่อใช้งานในทุกชั้นศาล</p>	<p>เปลี่ยนแปลงระบบสำนวนกระดาษที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยการปฏิรูปภายในหน่วยงานของสำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นระบบสารสนเทศกลางซึ่งประกอบด้วย</p> <p>๑) ระบบการจัดเก็บสำนวนและ</p>	<p>การปฏิรูปภายในจากระบบสำนวนกระดาษในปัจจุบันไปสู่การดำเนินงานของศาลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร หรือเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น และในที่สุดจะนำไปสู่ระบบ e - Court เต็มรูปแบบ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕ (ระยะเวลา ๕ ปี)</p>	<p>งบประมาณแผ่นดิน</p> <p>ประมาณการ</p> <p>๑) งบลงทุนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๕๐ ล้านบาท และ</p> <p>๒) งบดำเนินงานในปีงบประมาณ</p>	<p>สำนักงานศาลยุติธรรม</p>

Dam 2

เรื่อง	แผนปฏิรูป	วิธีปฏิรูป	กำหนดเวลา	แหล่งที่มา งบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ข้อมูลคดีแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Case File) ๒) ระบบฐานข้อมูลการสืบค้นคดี และการตรวจสอบคัดกรอง สำนวน ๓) ระบบสารบรรณคดี ๔) ระบบลายเซ็นดิจิทัล ๕) ระบบรักษาความมั่นคง ปลอดภัยไฟล์อิเล็กทรอนิกส์			พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕ ปีละ ๕๐ ล้านบาท รวม ๒๕๐ ล้านบาท รวมงบประมาณ ทั้งสิ้น ๑) + ๒) = ๕๐๐ ล้านบาท	
๓. บูรณาการระบบเพื่อ เชื่อมโยงงานในกระบวนการ ยุติธรรมเข้าหากันทุกระบบ (ตำรวจ อัยการ ทนายความ และภาคอื่น ๆ)	การปฏิรูประบบสารสนเทศของ สำนักงานศาลยุติธรรมสู่ภายนอก	การปฏิรูปการดำเนินงานของศาล จะเป็นการพัฒนาาระบบสารสนเทศ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ จากการใช้สารสนเทศและ ฐานข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงระบบ สารสนเทศอื่นของภาครัฐ ที่เชื่อมโยงเข้าหากันได้อย่าง สมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ และช่วย ให้การดำเนินงานของศาลเป็นไป ด้วยความถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว และยั่งยืน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐ (ระยะเวลา ๕ ปี)	งบประมาณแผ่นดิน ประมาณการ ๑) งบลงทุนใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๕๐ ล้านบาท และ ๒) งบดำเนินงานใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐ ปีละ ๖๐ ล้านบาท รวม ๓๐๐ ล้านบาท รวมงบประมาณ ทั้งสิ้น ๑) + ๒) = ๔๕๐ ล้านบาท	- สำนักงานศาลยุติธรรม

หมายเหตุ แผนการปฏิรูปดังกล่าวเห็นควรนำมาใช้กับกรมพระธรรมนูญด้วย

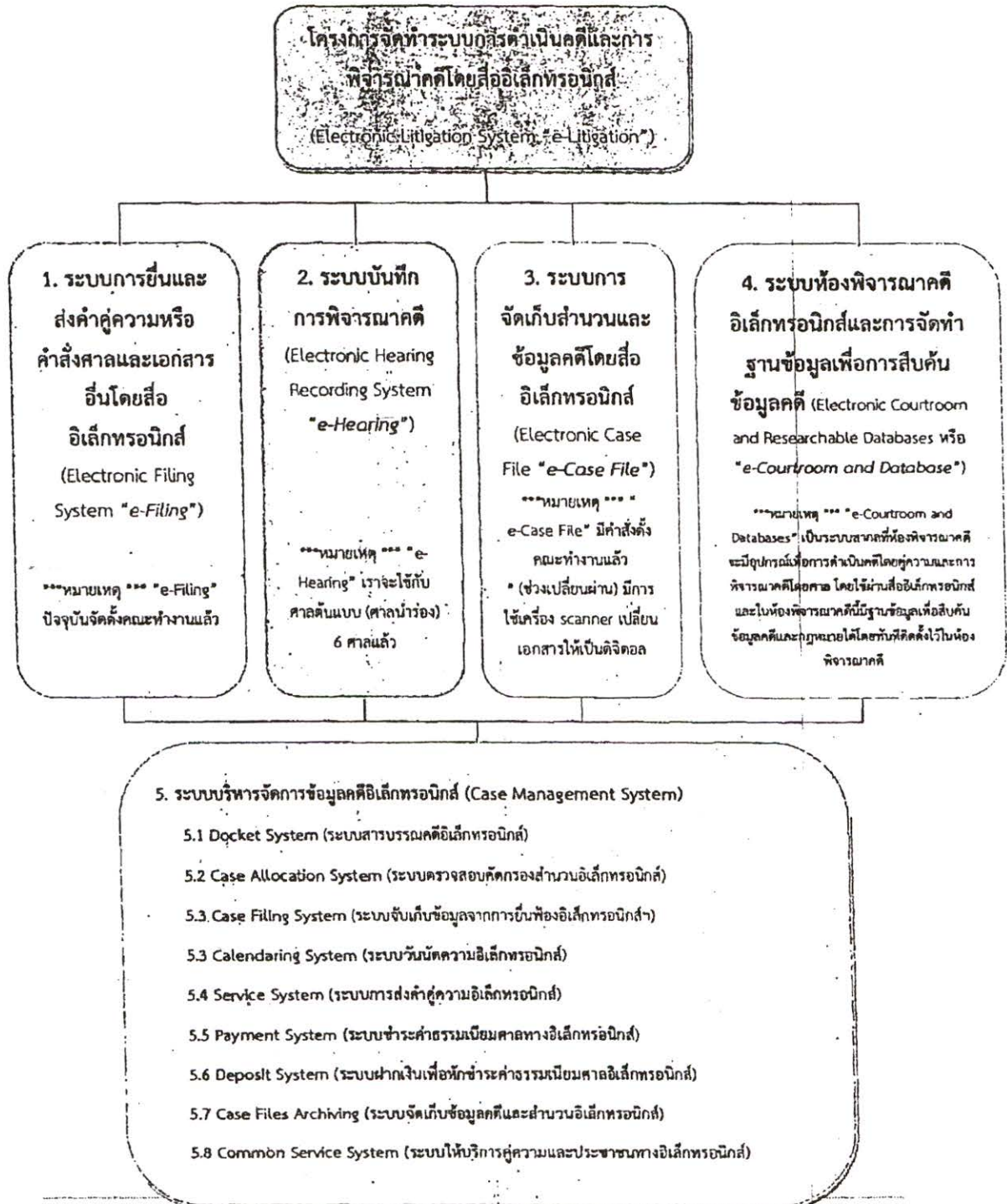

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนภาพและรายละเอียดโครงการจัดทำระบบการดำเนินคดี
และการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์
(Electronic Litigation System หรือ “e – Filing”)
ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรม เสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการ

ในปัจจุบันสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศได้มีเป้าหมายที่จะทำ “โครงการจัดทำระบบการดำเนินคดีและการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Litigation System หรือ “e-Filing”)” ในลักษณะบูรณาการระบบให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งโครงการดังกล่าวจะปรากฏตามแผนภาพ ดังนี้

การขอรับการจัดสรรงบประมาณ

1. โครงการพัฒนาระบบบันทึกคำพยานด้วยภาพและเสียงในห้องพิจารณาคดี (ระยะที่ 1) ติดตั้งในห้องพิจารณาคดีของจำนวน 6 ศาล ประกอบด้วย ประกอบไปด้วย ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี
2. โครงการพัฒนาระบบบันทึกคำพยานด้วยภาพและเสียงในห้องพิจารณาคดี (ระยะที่ 2) จำนวน 262 ศาล (หน่วยงานละ 1 บัลลังก์) หมายเหตุ รอบประเมินผลโครงการระบบบันทึกคำพยานในห้องพิจารณาคดี ระยะที่ 1

1. คุณสมบัติเบื้องต้นของระบบ e-Hearing Recording System

- 1.1. มีระบบซอฟต์แวร์ และฮาร์ดแวร์สำหรับควบคุมการบันทึกภาพและเสียงขณะพิจารณาคดี
  - 1.2. ระบบสามารถบันทึกภาพภายในห้องพิจารณาคดีในมุมที่กำหนด เช่น มุมภาพรวมห้องพิจารณาคดี, ภาพพยาน นายฝ่ายโจทก์ นายฝ่ายจำเลย ฯลฯ รวมถึงในอนาคตสามารถเพิ่มการบันทึกจากกล้องในคดีเยาวชน
  - 1.3. สามารถรองรับการบันทึกจากอุปกรณ์ระบบสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพ
  - 1.4. สามารถรองรับการบันทึกภาพจากเครื่องฉายภาพ 3 มิติ
  - 1.5. สามารถนำข้อมูลภาพและเสียงที่ถูกบันทึกดังกล่าวไปใช้เป็นพยานหลักฐานอ้างอิงประกอบการเขียนคำพิพากษาของศาลล่างและศาลสูงได้เหมือนหนึ่งนั่งสืบพยานเอง และสามารถไปยังจุดที่บันทึกทำสำเนาได้โดยง่าย
  - 1.6. ระบบบันทึกภาพและเสียงมีเสถียรภาพ สามารถบันทึกการพิจารณาคดีได้อย่างต่อเนื่อง
  - 1.7. มีความปลอดภัยข้อมูลภาพและเสียงการพิจารณาคดี
  - 1.8. มีความง่ายและสะดวกต่อการควบคุมการบันทึก
  - 1.9. ไม่เพิ่มบุคลากรสำหรับการบันทึกการพิจารณาคดี
1. ระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย ระบบฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ ที่สามารถรองรับความต้องการของศาลยุติธรรมอย่างน้อย ดังนี้
- 1.1. เจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์ของศาลยุติธรรมสามารถใช้ระบบบันทึกคำพยานฯ ที่เสนอในการบันทึกภาพและเสียงการพิจารณาคดีจากแหล่งสัญญาณภาพไม่น้อยกว่า 3 แหล่งสัญญาณ โดยแหล่งจากกล้องชนิด IP camera จำนวน 2 กล้อง เพื่อเก็บภาพจากมุม ประกอบด้วย
    - 1.1.1. แหล่งสัญญาณภาพที่ 1 [C1] กล้อง IP จับมุมมองภาพรวมในห้องพิจารณาคดี จำนวน 1 กล้อง สามารถบันทึกภาพด้วยความละเอียดไม่น้อยกว่า 1280x720p ซึ่งแต่ละกล้องติดตั้งในห้องพิจารณาคดีในจุดที่กำหนด
    - 1.1.2. แหล่งสัญญาณภาพที่ 2 [C2] กล้อง IP มุมกว้างที่สามารถจับมุมมองภาพพยาน/คอกพยาน/นายฝ่ายโจทก์ /นายฝ่ายจำเลย จำนวน 1 กล้อง สามารถบันทึกภาพด้วยความละเอียดไม่น้อยกว่า 1920x1080p ซึ่งแต่ละกล้องติดตั้งในห้องพิจารณาคดีในจุดที่กำหนดและสามารถนำสัญญาณภาพจากอุปกรณ์ของศาลยุติธรรม จำนวน 1 แหล่ง ที่ความละเอียดไม่น้อยกว่า 720x576 หรือดีกว่า เข้าสู่ระบบบันทึกได้ ประกอบด้วย
      - 1.1.3. แหล่งสัญญาณภาพที่ 3 [i1] [i2] สามารถหรือมีอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณภาพและเสียงจากอุปกรณ์สื่อสารทางไกลผ่านจอภาพ ของศาลยุติธรรม ซึ่งมีพอร์ตจ่ายสัญญาณภาพ (Output)

ชนิด RCA หรือ VGA หรือ HDMI หรือดีกว่า โดยนำสัญญาณดังกล่าวเข้าสู่ซอฟต์แวร์ระบบบันทึก การพิจารณาโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เสนอได้ หรือแหล่งสัญญาณภาพ ที่สามารถหรือมี อุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณภาพจากเครื่องฉายภาพ 3 มิติ ของศาลยุติธรรม ซึ่งมีพอร์ตจ่าย สัญญาณภาพ (Output) ชนิด RCA หรือ VGA หรือ HDMI หรือดีกว่า โดยนำสัญญาณดังกล่าวเข้า สู่ซอฟต์แวร์ระบบบันทึกการพิจารณาโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เสนอได้

- 1.2. สามารถกำหนดความละเอียดหรือคุณภาพของภาพแต่ละช่องสัญญาณภาพที่ต้องการบันทึกได้
- 1.3. ระหว่างบันทึกภาพและเสียงสามารถแสดงภาพ Preview ทุกแหล่งภาพระหว่างบันทึกพร้อมกันได้ และสามารถย่อขนาดภาพได้
- 1.4. สามารถตรวจสอบได้ว่าขณะบันทึกมีสัญญาณเสียงเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ที่บันทึกอยู่แบบ Real time เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของศาลยุติธรรมทราบได้ และหากเกิดปัญหาไม่มีสัญญาณเสียงเข้าสู่ระบบบันทึกซอฟต์แวร์ จะต้องมีการแจ้งเตือนให้ตัวอักษร และเตือนด้วยเสียง
- 1.5. มีระบบเครื่องเสียงไมโครโฟนที่สามารถแยกชุดสัญญาณเสียงเพื่อเข้าสู่ระบบบันทึกการพิจารณาโดยสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ได้ไม่น้อยกว่า 6 ชุดสัญญาณเสียง ได้แก่
  - 1.5.1. สัญญาณเสียงชุดที่ 1 [S1] เป็นชุดสัญญาณเสียงผู้พิพากษา จำนวน 1 ไมโครโฟนที่ติดตั้ง บัลลังก์ ผู้พิพากษา
  - 1.5.2. สัญญาณเสียงชุดที่ 2 [S2] ชุดสัญญาณเสียงผู้พิพากษา จำนวน 1 ไมโครโฟน ติดตั้งบัลลังก์ สำหรับผู้พิพากษาอำนวยการ
  - 1.5.3. สัญญาณเสียงชุดที่ 3 [S3] เป็นชุดสัญญาณเสียงนายฝ่ายโจทก์ ที่ประกอบด้วย เสียงจาก ไมโครโฟนประจำที่อยู่บนโต๊ะนายฝ่ายโจทก์ และ เสียงจากไมโครโฟนชนิดไร้สายของนาย ฝ่ายโจทก์ รวมทั้งสองเป็น 1 ชุดสัญญาณเสียง
  - 1.5.4. สัญญาณเสียงชุดที่ 4 [S4] เป็นชุดสัญญาณเสียงนายฝ่ายจำเลย ประกอบด้วย เสียงจาก ไมโครโฟนประจำที่อยู่บนโต๊ะนายฝ่ายจำเลย และ เสียงจากไมโครโฟนชนิดไร้สายของนาย ฝ่ายจำเลย รวมทั้งสองเป็น 1 ชุดสัญญาณเสียง
  - 1.5.5. สัญญาณเสียงชุดที่ 5 [S5] เป็นชุดสัญญาณเสียงจากจากไมโครโฟนประจำคอกพยาน จำนวน 1 ชุด
  - 1.5.6. สัญญาณเสียงชุดที่ 6 [S6] เป็นชุดสัญญาณเสียงจากไมโครโฟนไร้สายประจำตัวล่าม จำนวน 1 ชุด
  - 1.5.7. สัญญาณเสียงชุดที่ 7 [S7] เป็นชุดสัญญาณเสียงจากอุปกรณ์สื่อสารทางไกลผ่านจอภาพ (Video Codec) ของศาลยุติธรรม จำนวน 1 ชุดสัญญาณเสียง / หรือเลือกใช้เทคนิคใดๆ ใน การนำสัญญาณเสียงจากอุปกรณ์เข้าสู่ระบบบันทึกที่มีคุณภาพเสียงชัดเจน
- 1.6. รับการเพิ่มการบันทึกช่องสัญญาณเสียงเสียงในอนาคตรวมชุดเสียงเดิมได้ไม่น้อยกว่า 8 ชุดเสียง
- 1.7. มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอสำหรับการบันทึกภาพและเสียงจากแหล่งสัญญาณตามข้อ 1.1 แบบต่อเนื่องได้ไม่น้อยกว่า 8 ชั่วโมงต่อหนึ่งการบันทึก
- 1.8. มีระบบที่สามารถ remote ระยะไกลจากนอกห้องพิจารณาที่ติดตั้งระบบบันทึก ผ่านเครือข่าย คอมพิวเตอร์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของศาลยุติธรรมสามารถตรวจสอบได้ว่าขณะนั้นระบบกำลังทำการบันทึกอยู่ หรือไม่ และมีสัญลักษณ์แสดงให้ทราบได้ว่ามีสัญญาณเสียงเข้าสู่ระบบบันทึก เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ ผู้ดูแลระบบของศาลยุติธรรมในแต่ละแห่งไม่ต้องเข้ามาตรวจสอบในห้องพิจารณา
- 1.9. รองรับในการติดตั้งซอฟต์แวร์ Mobile Device สำหรับการควบคุมการบันทึกภาพและเสียงจากซอฟต์แวร์ที่ เสนอได้

- 1.10. เจ้าหน้าที่ศูนย์หน้าบัลลังก์ และผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นสามารถบันทึกจุดสนใจบนภาพและเสียง (Video Mark) ช่วงเวลาของคำให้การแต่ละจุดที่เห็นว่าเป็นจุดสำคัญของการพิจารณาคดี รวมถึงสามารถใส่รายละเอียดเป็นข้อความในจุดดังกล่าวร่วมกับ Video mark ที่สร้างไว้แล้วโดยการพิมพ์ข้อความ เช่น ข้อกฎหมาย ข้อสังเกต ที่รองรับการพิมพ์เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในช่วงเวลาที่ Mark ดังกล่าวได้ โดยจุด Video mark ที่เห็นว่าเป็นจุดสำคัญสามารถใส่ไฮไลต์สีในจุดดังกล่าวได้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบสืบค้นจุดสนใจภายหลัง และสามารถค้นหาคำ หรือข้อความที่พิมพ์ไว้ใน Video Mark เพื่อประหยัดเวลาในการค้นหาของผู้พิพากษาศาลสูง
- 1.11. ในช่วงระหว่างการพิจารณาคดีผู้พิพากษา และ/หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์หน้าบัลลังก์ทำการ Video mark ณ จุดใดๆ บนภาพและเสียงที่บันทึกแล้ว และระบบจะต้องสามารถแสดงเวลารวมในการบันทึก
- 1.12. ระบบสามารถทราบได้ว่าขณะบันทึกภาพและเสียง ไฟล์ Video ระหว่างบันทึกมีขนาดเท่าใด
- 1.13. ซอฟต์แวร์สามารถใช้ควบคุมอุปกรณ์ร่วมกับ Foot Pedal หรือ Foot Switch ที่เสนอสำหรับควบคุมการถอดแถบเสียงที่บันทึกไว้จากซอฟต์แวร์ที่เสนอ เพื่อเจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์สามารถควบคุมเสียงให้เดินหน้าถอยหลัง และหยุดเสียงได้ตามความต้องการ
- 1.14. ภาพและเสียงที่ถูกบันทึกการพิจารณาคดีไว้แล้วต้องไม่สามารถนำไปไฟล์ที่บันทึกดังกล่าวมาตัดต่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงภาพและเสียงของต้นภาพและเสียงที่บันทึกได้
- 1.15. ศาลชั้นต้น / ศาลสูง สามารถเปิดภาพและเสียงคดีที่บันทึกไว้แล้วสืบค้นไปยังจุดสำคัญของคดีที่ศาลชั้นต้นสร้าง Mark ไว้ เพื่อให้เข้าถึงจุดสำคัญของคำเบิกความในคดีได้โดยง่าย และสามารถไปยัง Mark อื่นๆ ได้ตามความต้องการของศาลสูง
- 1.16. ศาลชั้นต้น/เจ้าหน้าที่ศูนย์หน้าบัลลังก์ สามารถกำหนดช่วงเวลาบน Video mark ที่เห็นว่าเป็นจุดสำคัญ เพื่อศาลสูงเกิดความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลย้อนหลัง โดยระบบสามารถกำหนดคำล่วหน้าสำหรับการใช้ Video mark เช่น
  - 1.16.1. กำหนดให้ปุ่ม ctrl + f1 เป็น Bookmark ส่วนผู้พิพากษาพูด
  - 1.16.2. กำหนดให้ปุ่ม ctrl + f2 เป็น Bookmark ส่วนทนายฝ่ายโจทก์พูด
  - 1.16.3. กำหนดให้ปุ่ม ctrl + f3 เป็น Bookmark ส่วนทนายฝ่ายจำเลยพูด
  - 1.16.4. กำหนดให้ปุ่ม ctrl + f4 เป็น Bookmark ส่วนพยานพูด
  - 1.16.5. กำหนดให้ปุ่ม ctrl + f5 เป็น Bookmark มีการอ้างอิงวัตถุพยาน เช่นการแนบไฟล์ Digital ลงในไฟล์ที่บันทึก เช่น ใน pdf ของ โฉนดที่ดิน, ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ วิดีโอเหตุการณ์ และสามารถแนบไฟล์ดังกล่าวลงในช่วงเวลานั้นๆ ได้ ทำให้ผู้พิพากษาศาลสูงสามารถตรวจสอบเอกสารในคอมพิวเตอร์โดยไม่ต้องกลับไปเปิดสำนวนก็ได้
- 1.17. ผู้พิพากษาที่อยู่บนบัลลังก์สามารถกดปุ่มเพียงปุ่มเดียวบนคีย์บอร์ด เช่น กดปุ่ม F2 ระบบบันทึกอาจจะสามารถสร้าง Video Mark ระบบได้ และ สร้างได้ไม่จำกัดจำนวน Video Mark
- 1.18. ระหว่างการบันทึกภาพและเสียงการพิจารณาคดี ขณะที่ระบบบันทึกทำการบันทึกอยู่ ระบบสามารถตรวจสอบวิดีโอคำให้การย้อนหลังระหว่างการบันทึกโดยไม่ต้องหยุดการบันทึก เพื่อตรวจสอบเมื่อมีการโต้แย้งคำให้การระหว่างการพิจารณาคดีได้
- 1.19. สามารถเล่นภาพและเสียง รวมถึง bookmark จากทุก Source ภาพและเสียงที่บันทึกไว้พร้อมกัน รวมถึงสามารถเปิด Digital file format อื่นๆ ที่แนบไว้ระหว่างการพิจารณาคดี เช่น Microsoft Word, Microsoft Excel, MP4 Video File, JPEG และ PDF Format โดยทุกไฟล์ที่แนบไว้ถูกบันทึกไว้ในไฟล์เดียวกับภาพ

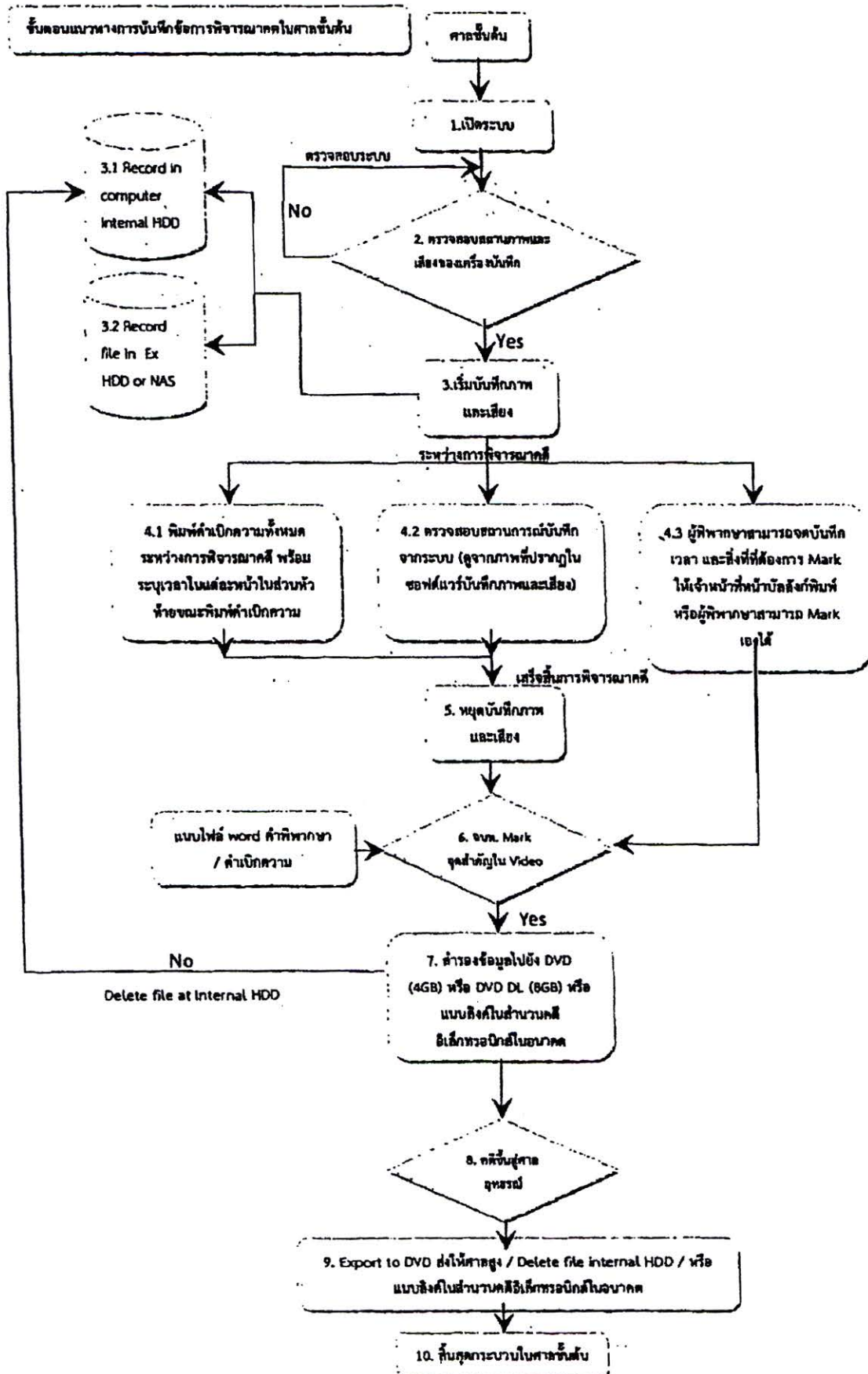
และเสียง และสามารถแนบ Digital file ข้างต้นในช่วงเวลาที่คู่ความแต่ละฝ่ายอ้างถึงระหว่างการพิจารณา คดี เช่น

- 1.19.1. สามารถแนบไฟล์ไมโครซอฟต์ Word (.doc หรือ .docx) คำพิพากษาของศาลชั้นต้นลงในไฟล์ที่บันทึก
- 1.19.2. สามารถแนบไฟล์ตารางสูตรคำนวณ สำหรับคดีแพ่ง เช่น Excel (.xls หรือ .xlsx)
- 1.19.3. สามารถแนบไฟล์เอกสารในรูปแบบ PDF
- 1.19.4. สามารถแนบไฟล์รูปภาพในรูปแบบ .JPEG
- 1.19.5. แนบไฟล์วิดีโอสถานการณ์ที่เกิดเหตุ เช่น วิดีโอจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ในรูปแบบ .mp4
- 1.20. สามารถ Export เฉพาะไฟล์เสียงแต่ละชุดสัญญาณเสียง เช่น Export เฉพาะชุดเสียงทนายฝ่ายโจทก์ หรือทนายฝ่ายจำเลย หรือคำเบิกความของพยาน พร้อมสามารถ Export เสียงออกมาเป็น MP3/WAV format ได้
- 1.21. สามารถ export ชุดสัญญาณเสียงทุกชุดที่ถูกบันทึกไว้ออกมาเป็น MP3/WAV ได้
- 1.22. สามารถ export ออกมาเป็นไฟล์ .pdf ที่สามารถคลิกดูเนื้อหาตามหัวข้อ bookmark ที่ต้องการ และยังคงสามารถเล่นวิดีโอ และเปิดเอกสารแนบได้ที่ถูกแนบมาจากศาลชั้นต้นได้
- 1.23. โปรแกรมสามารถส่งสัญญาณภาพและเสียงถ่ายทอดสดผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้
- 1.24. สามารถความสามารถเก็บ log เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีกรแก้ไขรายละเอียด Video Mark หรือไม่
- 1.25. มีระบบรักษาความปลอดภัยภาพเสียงและข้อมูลที่บันทึกไว้ (encryption) เพื่อป้องกันผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงข้อมูลตามมาตรฐาน AES หรือ มาตรฐานของ Microsoft หรือ เทียบเท่าหรือดีกว่าได้
- 1.26. ใช้บนระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows 7 32/64 bit, Windows 8.1 32/64 bit, Windows 10 32/64 bit ได้
- 1.27. สามารถตั้งค่าการบันทึกภาพและเสียงขณะพิจารณาคดีให้บันทึกลงบนอุปกรณ์จัดเก็บ 2 ตำแหน่งจัดเก็บข้อมูลพร้อมกัน ได้แก่ บันทึกลงใน HDD ของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งระบบบันทึกภาพและเสียง และบันทึกลงใน External HDD ที่เสนอพร้อมกันได้ โดยอุปกรณ์ External HDD ที่เสนอสามารถรองรับการเชื่อมต่อผ่าน เครือข่าย หรือผ่านพอร์ต USB 3.0 หรือดีกว่า
- 1.28. มีอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลภายนอก เช่น External HDD ขนาดไม่น้อยกว่า 4TB รองรับการจัดเก็บไฟล์ขณะบันทึกภาพและเสียงตามข้อ 1.27 ได้
- 1.29. กรณีขณะบันทึกข้อมูลภาพและเสียงเมื่อเกิดกระแสไฟฟ้าขัดข้องไฟล์ที่อยู่ระหว่างจัดเก็บจะยังคงสามารถนำไปเปิดดูในจุดที่ใกล้เคียงก่อนที่จะมีกระแสไฟฟ้าดับหรือขัดข้อง
- 1.30. สามารถรองรับการบันทึกภาพและเสียงระหว่างการพิจารณาคดีที่มีความชัดเจนต่อเนื่องได้ไม่น้อยกว่า 8 ชั่วโมง
- 1.31. สามารถถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงระหว่างการบันทึกการพิจารณาคดีผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังห้องที่ต้องการ โดยแสดงภาพที่ถ่ายทอดสดผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ของศาลยุติธรรมที่กำหนด

1. ขั้นตอนแนวทางการใช้งานระบบบันทึกในศาลชั้นต้น และการใช้งานในศาลสูง

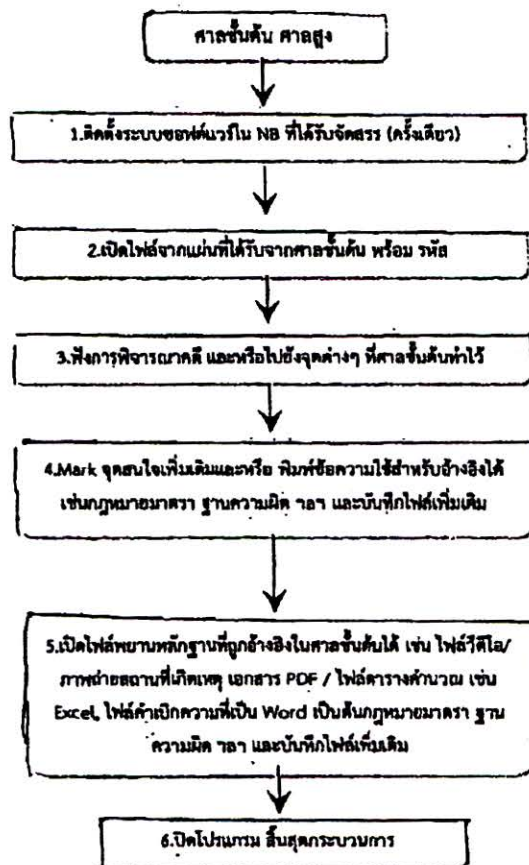
1.1. ขั้นตอนแนวทางการบันทึกข้อเท็จจริงในศาลชั้นต้น

- 1.1.1. หน้าบัลลังก์เตรียมเปิดระบบบันทึก ตั้งชื่อไฟล์ และ Password รักษาความปลอดภัย / ตรวจสอบสถานะกล้องและไมโครโฟน ระบบสามารถแสดงให้เห็นได้โดยง่าย และกดปุ่มบันทึกภาพและเสียง เมื่อเริ่มการพิจารณาคดี
- 1.1.2. ระบบจะบันทึกภาพและเสียงลงใน Hard Disk ที่อยู่ในตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ของระบบบันทึก และบันทึกคู่ขนานไปยังอุปกรณ์เก็บข้อมูลภายนอก External Hard Disk ที่กำหนดพร้อมกัน โดยในอนาคตคาดว่าบันทึกภาพและเสียงคู่ขนานไปยังอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลชนิด NAD ที่มีความปลอดภัย น่าเชื่อถือของศาลยุติธรรม (อุปกรณ์ดังกล่าวอยู่ระหว่างจัดหาในโครงการเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายประจำศาล)
- 1.1.3. หน้าบัลลังก์พิมพ์ค่าเบิกความทุกคำพูดของผู้พิพากษา และคู่ความ โดยพิมพ์เวลาอ้างอิงจากระบบบันทึก ณ จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของแต่ละหน้ากระดาษ เพื่อสะดวกในการสืบค้นในภายหลังของผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และศาลสูง
- 1.1.4. มีจอภาพและสียบอร์ดที่ติดตั้งบนบัลลังก์ เพื่อให้ผู้พิพากษาสามารถเห็นเวลาการบันทึก ซึ่งจะช่วยให้ผู้พิพากษาสามารถจดช่วงเวลาสำคัญในการพิจารณาคดี แล้วส่งให้เจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์ Mark เวลาลงใน Video พร้อมด้วยข้อความของผู้พิพากษากายหลังจบการพิจารณาคดี
- 1.1.5. หลังจากหยุดบันทึกแล้ว จนท. หน้าบัลลังก์ จะแนบไฟล์ค่าเบิกความ และไฟล์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นเข้าไปในไฟล์ที่บันทึกภาพและเสียง เพื่อให้ศาลสูงสามารถเปิดไฟล์แล้วนำไปแก้ไขร่าง ตัดต่อคำพิพากษาของศาลสูงได้
- 1.1.6. หลังจากจบการพิจารณาคดีกดปุ่มหยุดบันทึก ไฟล์จะถูกเก็บไว้จนกว่าจะมีการอุทธรณ์ฎีกา ศาลชั้นต้นจะ Export ไฟล์ภาพและเสียง ดังกล่าวลงบนแผ่น DVD ขนาดไม่เกิน 8 GB เพื่อส่งให้ศาลสูง ทั้งนี้จะต้องแนบ Password ที่ศาลชั้นต้นตั้งไว้ (กรณีลืมจะไม่สามารถเปิดไฟล์นั้นได้อีก)
- 1.1.7. กรณีศาลชั้นต้นที่ต้องการสืบค้น และตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับไปตรวจสอบจากไฟล์ที่บันทึกไว้โดยการติดตั้งซอฟต์แวร์สำหรับใช้เปิดไฟล์ดังกล่าวเพียงครั้งเดียว

- 1.2. ขั้นตอนแนวทางการบันทึกข้อควรพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น ขั้นตอนแนวทางการใช้งานของศาลสูง และศาลชั้นต้นที่ต้องการสืบค้น
- 1.2.1. สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์พกพาที่ได้รับการจัดสรร ติดตั้งซอฟต์แวร์เพียงครั้งเดียว แล้วเปิดไฟล์จากแผ่น DVD ที่ได้จากศาลชั้นต้น หรือมีใส่รหัสที่ได้รับจากศาลชั้นต้น เพื่อดูภาพและเสียงการพิจารณาคดีที่ถูกบันทึกไว้
  - 1.2.2. สามารถไปยังจุดที่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น Mark ไว้ได้
  - 1.2.3. สามารถเปิดไฟล์ คำเบิกความที่ จนท. หน้าบัลลังก์ได้พิมพ์ไว้ โดยมีเวลากำกัไว้ในแต่ละหน้า ทำให้เมื่อศาลสูงสงสัยจุดใด ผู้พิพากษาศาลสูงสามารถไปยังช่วงเวลาที่ต้องการโดยการเลื่อนแถบเวลาได้
  - 1.2.4. สามารถเปิดไฟล์ที่แนบมาจากศาลชั้นต้นใน format .doc หรือไฟล์ฟอร์เมตอื่นๆ เพื่อใช้สำหรับตัดต่อ ดัดแปลงให้เป็นร่างคำพิพากษาของศาลสูงได้

ขั้นตอนแนวทางการใช้งานของศาลสูง และศาลชั้นต้นที่ต้องการสืบค้น

ภาคผนวก ข

แผนภาพและรายละเอียด

ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรม เสนอต่อคณะกรรมการ

ภาพที่ ๑ แสดงแนวทางระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – Hearing Recording System) ในศาลชั้นต้น และการส่งไฟล์ภาพและเสียงที่บันทึกไปยังศาลสูง

ภาพที่ ๒ ผังแสดงแนวทางการกำหนดตำแหน่งสำหรับติดตั้งอุปกรณ์ในระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – Hearing Recording System)

ภาพที่ ๓ ผังแสดงแนวทางการเชื่อมโยงอุปกรณ์ในระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – Hearing Recording System)

- อุปกรณ์ในระบบบันทึกภาพและเสียงที่สำนักงานศาลยุติธรรม อยู่ระหว่างทดสอบระบบและเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อติดตั้งให้แก่ศาลยุติธรรม ทั่วประเทศ ศาลละ ๑ จุด (ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐)

ภาพที่ 1 แสดงแนวทางระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Hearing Recording System) ในศาลชั้นต้น และการส่งไฟล์ภาพและเสียงที่บันทึกไปยังศาลสูง

การทำงานของระบบบันทึกคำพยานด้วยภาพและเสียงในศาลชั้นต้น มี 5 กระบวนการ

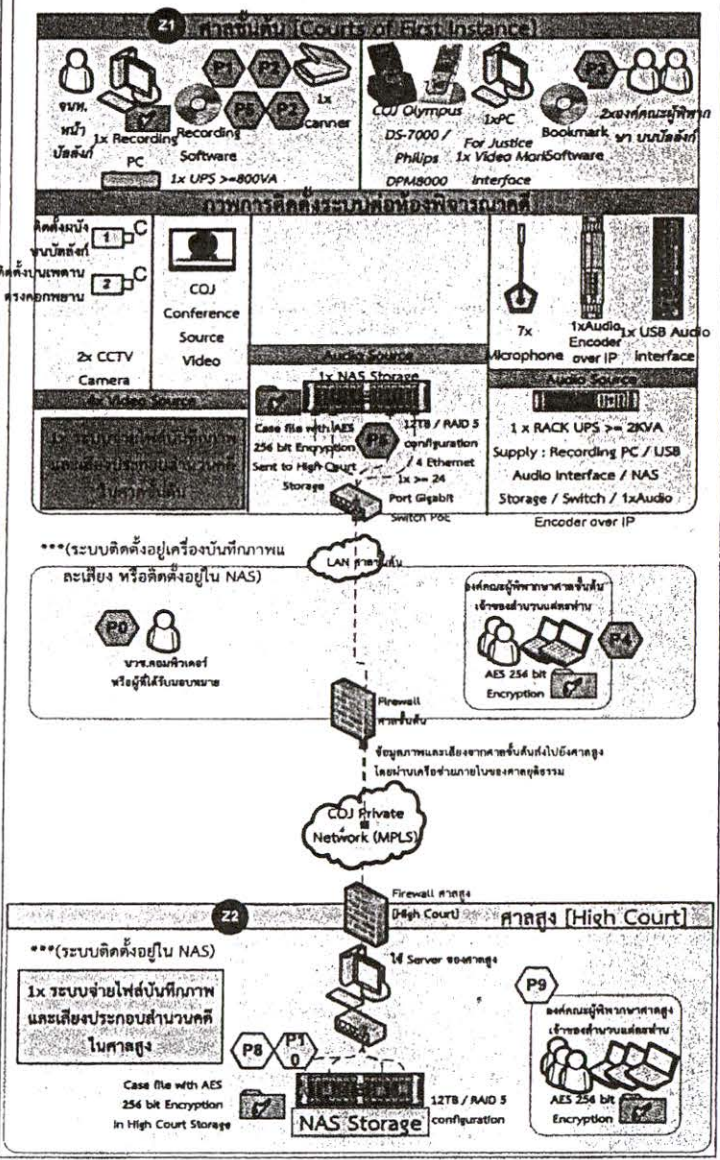
<p>P0 ระบบบริหารจัดการระบบบันทึกภาพและเสียงในศาลชั้นต้น</p> <p>AES 256 bit Encryption</p>	<p>P2 กระบวนการบันทึกภาพและเสียงในห้องพิจารณาคดีโดย จ.นท.หน้าบัลลังก์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เปิดระบบ 2. ตรวจสอบสิทธิ์ [User Authentication] 3. กรองหรือตั้งข้อมูลคดียากรระบบ E-Fling (ถ้ามี) 4. ตรวจสอบระบบ (System Check) และระบบ Video Conference (ถ้ามี) 5. เริ่มการบันทึก (Start Recording) 6. Quick Bookmark ในไฟล์ของบันทึกก่อนเปิดระบบ เช่น F1 เริ่มบันทึก, F2 สิ้นสุดเวลา, F3 สิ้นสุดพยาน, F4 สิ้นสุดพยานและออกศาล, F5 สิ้นสุดการนัดหมาย, F6 ย้ายตำแหน่ง, F7 ใช้งานเอกสาร และ F12 หมายเหตุบันทึก 7. Auto Bookmark จากระบบที่เชื่อมโยงกับห้องพิจารณาคดีและห้องพิจารณาคดีอัตโนมัติ 8. Export ค่าปริมาณพยานลงฟอร์แมตไฟล์ 9. หยุดการบันทึก (Stop Recording) 10. แนบไฟล์พยานหลักฐานอื่นๆ เช่น ไฟล์ Clip Video 	<p>P3 กระบวนการกำหนด User สำหรับผู้พิพากษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสิทธิ์การใช้งาน 2. กรองหรือตั้งข้อมูลคดียากรระบบ E-Fling (ถ้ามี) 3. ตรวจสอบภาพจากกล้องจับภาพพยานในกรงพิจารณาคดีและตรวจสอบคุณภาพ (Over Head Camera) 4. สามารถตรวจสอบค่าปริมาณพยานอัตโนมัติ 	<p>P4 กระบวนการ Export ไฟล์ในกรณีคดีมีการพิจารณา/ฎีกา โดย จ.นท.หน้าบัลลังก์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสิทธิ์ [User Authentication] 2. แนบไฟล์คำพิพากษาในรูปแบบไฟล์ PDF และ Word 3. แนบไฟล์อุทธรณ์/ฎีกา และคำแก้อุทธรณ์/ฎีกาในรูปแบบไฟล์ PDF 4. ตรวจสอบข้อมูลในไฟล์ที่จะทำการ Export พร้อมเลือก Export คดีที่ต้องการและจัดเก็บไว้ใน Storage ที่เสนอโครงการ พร้อม Encryption Key ไว้ในระบบแบบอัตโนมัติ 5. ทำการ Export ข้อมูลภาพและเสียงไปยังอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลของศาลสูง (สามารถตั้งเวลา Export เอกสารงาน) แบบอัตโนมัติ
<p>P0 กระบวนการกำหนด User สำหรับผู้พิพากษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสิทธิ์การใช้งาน 2. กรองหรือตั้งข้อมูลคดียากรระบบ E-Fling (ถ้ามี) <p>ระบบกำหนดให้ User ต้องเปลี่ยน Password ก่อนการใช้งานครั้งแรก</p>	<p>P2 กระบวนการกำหนด User สำหรับผู้พิพากษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรองหรือตั้งข้อมูลคดียากรระบบ E-Fling (ถ้ามี) 2. ตรวจสอบสิทธิ์การใช้งาน 3. ตรวจสอบภาพจากกล้องจับภาพพยานในกรงพิจารณาคดีและตรวจสอบคุณภาพ (Over Head Camera) 4. สามารถตรวจสอบค่าปริมาณพยานอัตโนมัติ 	<p>P3 กระบวนการกำหนด User สำหรับผู้พิพากษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสิทธิ์การใช้งาน 2. กรองหรือตั้งข้อมูลคดียากรระบบ E-Fling (ถ้ามี) 	<p>P4 กระบวนการ Export ไฟล์ในกรณีคดีมีการพิจารณา/ฎีกา โดย จ.นท.หน้าบัลลังก์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสิทธิ์ [User Authentication] 2. แนบไฟล์คำพิพากษาในรูปแบบไฟล์ PDF และ Word 3. แนบไฟล์อุทธรณ์/ฎีกา และคำแก้อุทธรณ์/ฎีกาในรูปแบบไฟล์ PDF 4. ตรวจสอบข้อมูลในไฟล์ที่จะทำการ Export พร้อมเลือก Export คดีที่ต้องการและจัดเก็บไว้ใน Storage ที่เสนอโครงการ พร้อม Encryption Key ไว้ในระบบแบบอัตโนมัติ 5. ทำการ Export ข้อมูลภาพและเสียงไปยังอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลของศาลสูง (สามารถตั้งเวลา Export เอกสารงาน) แบบอัตโนมัติ
<p>P1 กระบวนการจัดเตรียมข้อมูลคดีสำหรับ โดย จ.นท.หน้าบัลลังก์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรองหรือตั้งข้อมูลคดียากรระบบ E-Fling (ถ้ามี) 2. ตรวจสอบสิทธิ์การใช้งาน 3. ตรวจสอบภาพจากกล้องจับภาพพยานในกรงพิจารณาคดีและตรวจสอบคุณภาพ (Over Head Camera) 4. สามารถตรวจสอบค่าปริมาณพยานอัตโนมัติ 	<p>P2 กระบวนการกำหนด User สำหรับผู้พิพากษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสิทธิ์การใช้งาน 2. กรองหรือตั้งข้อมูลคดียากรระบบ E-Fling (ถ้ามี) 	<p>P3 กระบวนการกำหนด User สำหรับผู้พิพากษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสิทธิ์การใช้งาน 2. กรองหรือตั้งข้อมูลคดียากรระบบ E-Fling (ถ้ามี) 	<p>P4 กระบวนการ Export ไฟล์ในกรณีคดีมีการพิจารณา/ฎีกา โดย จ.นท.หน้าบัลลังก์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสิทธิ์ [User Authentication] 2. แนบไฟล์คำพิพากษาในรูปแบบไฟล์ PDF และ Word 3. แนบไฟล์อุทธรณ์/ฎีกา และคำแก้อุทธรณ์/ฎีกาในรูปแบบไฟล์ PDF 4. ตรวจสอบข้อมูลในไฟล์ที่จะทำการ Export พร้อมเลือก Export คดีที่ต้องการและจัดเก็บไว้ใน Storage ที่เสนอโครงการ พร้อม Encryption Key ไว้ในระบบแบบอัตโนมัติ 5. ทำการ Export ข้อมูลภาพและเสียงไปยังอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลของศาลสูง (สามารถตั้งเวลา Export เอกสารงาน) แบบอัตโนมัติ

กระบวนการใช้ระบบบันทึกคำพยานด้วยภาพและเสียงในศาลสูง

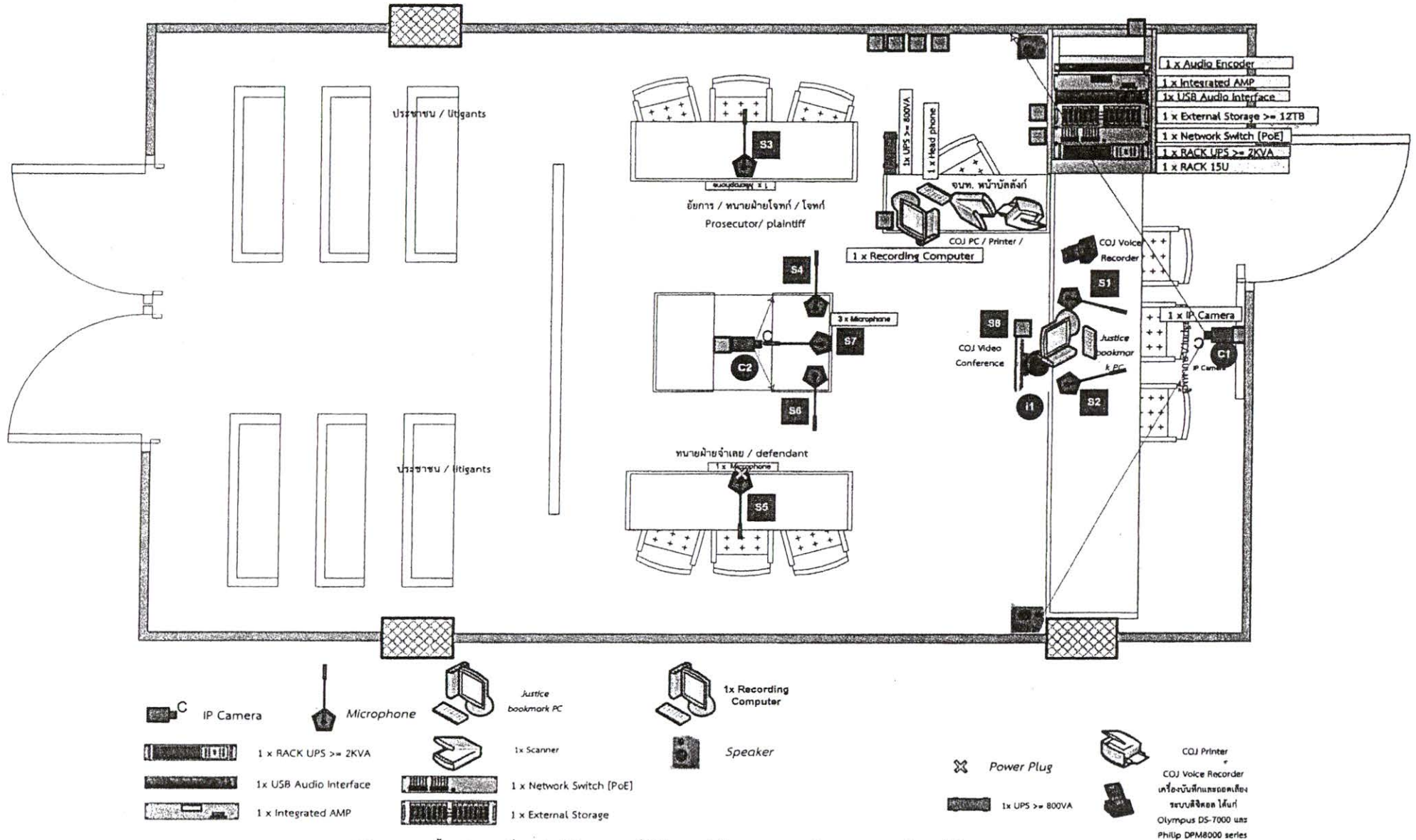
<p>P0 ระบบบริหารจัดการไฟล์บันทึกภาพและเสียงในศาลสูง (High Court Server)</p> <p>AES 256 bit Encryption</p>	<p>P0 กระบวนการกำหนด User ห้องคดีและผู้พิพากษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสิทธิ์การใช้งาน 2. กรองหรือตั้งข้อมูลคดียากรระบบ E-Fling (ถ้ามี) 	<p>P3 กระบวนการลบข้อมูลไฟล์เมื่อการพิจารณาเสร็จสิ้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ที่รับผิดชอบพยานเข้าสู่ระบบด้วยสิทธิ์บันทึกภาพและเสียง ประกอบด้วย ประธานคดี 2. ตรวจสอบสิทธิ์ผู้บริหาร / ผู้ที่รับผิดชอบพยาน 3. ลบข้อมูลไฟล์บันทึกภาพและเสียงของคดีนั้นๆ ตามข้อกำหนดกฎหมาย และหรือข้อกำหนดกระบวนการศาลฎีกา
<p>P1 กระบวนการผู้บริหารศาลสูงกำหนดสิทธิ์ใช้งานไฟล์บันทึกภาพและเสียงให้แก่ห้องคดีและผู้พิพากษาศาลสูง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบการใช้งาน 2. เลือกคดีและห้องคดีและผู้พิพากษา 3. ระบบจะ Password สำหรับเปิดใช้งานไฟล์ภาพและเสียงในห้องคดีและผู้พิพากษา แต่ระบบแบบอัตโนมัติ 	<p>P2 กระบวนการของห้องคดีและผู้พิพากษาศาลสูงเปิดใช้งานไฟล์บันทึกภาพและเสียง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ติดตั้งซอฟต์แวร์สำหรับไฟล์บันทึกภาพและเสียงสำหรับติดตั้งกับเครื่องคอมพิวเตอร์พยานประจำตำแหน่ง (เครื่องแรก) 2. เปิดโปรแกรม พร้อมตรวจสอบสิทธิ์ผู้พิพากษาศาลสูงที่ระบบกำหนดไว้แตกต่างกัน 3. เปิดโปรแกรมและไฟล์คดีที่ Download ลงเครื่องแล้ว หรือเปิดไฟล์ภาพและเสียงจากระบบ 	<p>P3 กระบวนการลบข้อมูลไฟล์เมื่อการพิจารณาเสร็จสิ้น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ที่รับผิดชอบพยานเข้าสู่ระบบด้วยสิทธิ์บันทึกภาพและเสียง ประกอบด้วย ประธานคดี 2. ตรวจสอบสิทธิ์ผู้บริหาร / ผู้ที่รับผิดชอบพยาน 3. ลบข้อมูลไฟล์บันทึกภาพและเสียงของคดีนั้นๆ ตามข้อกำหนดกฎหมาย และหรือข้อกำหนดกระบวนการศาลฎีกา

เอกสารลับทางราชการ ห้ามนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

แนวทางการเชื่อมต่อระบบบันทึกคำพยานด้วยภาพและเสียงของศาลชั้นต้นและศาลสูงผ่านเครือข่าย Intranet ของศาลยุติธรรม

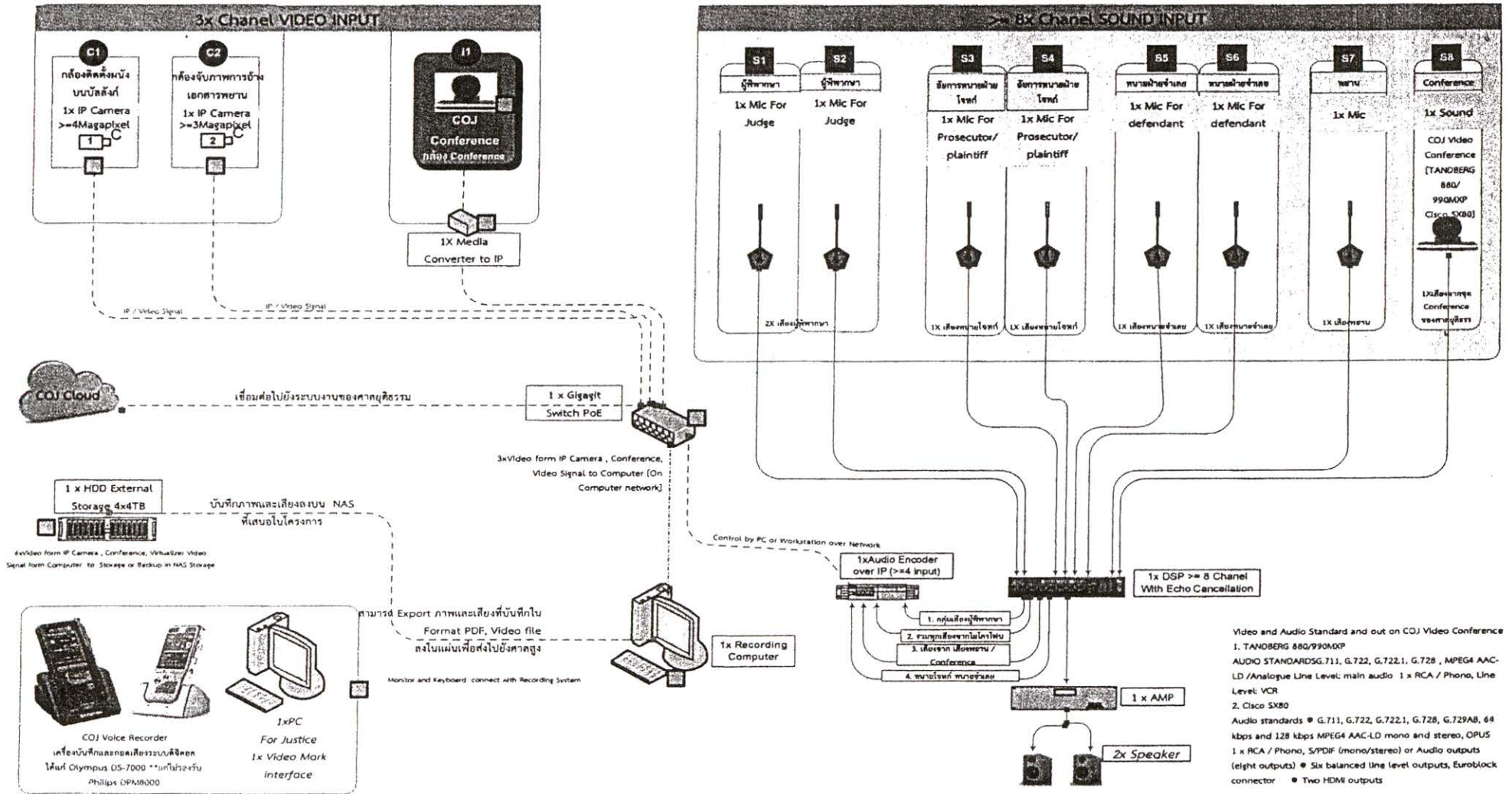

ภาพที่ 2 ผังแสดงแนวทางการกำหนดตำแหน่งสำหรับติดตั้งอุปกรณ์ในระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Hearing Recording System)

หมายเหตุ : ผังแสดงภาพนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมเพื่อให้สามารถใช้งานตามความต้องการของศาลยุติธรรมได้ โดยผู้รับจ้างต้องเสนอแนวทางการติดตั้งเพื่อปรับให้เหมาะสมกับการใช้บันทึกการภาพและเสียงให้คณะกรรมการตรวจรับพิจารณาพิพากษาคดีก่อนการติดตั้งระบบที่เสนอ เอกสารลับทางราชการ ห้ามนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ภาพที่ 3 มังแสดงแนวทางการการเชื่อมโยงอุปกรณ์ในระบบบันทึกการพิจารณาคดีโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Hearing Recording System)

หมายเหตุ : มังแสดงภาพนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมเพื่อให้สามารถใช้งานตามความต้องการของศาลยุติธรรมได้ โดยผู้รับจ้างต้องเสนอแนวทางการติดตั้งเพื่อปรับให้เหมาะสมกับการใช้บันทึกการภาพและเสียงให้คณะกรรมการตรวจรับพิจารณาพิพากษาคดีก่อนการติดตั้งระบบที่เสนอ เอกสารลับทางราชการ ห้ามนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

อุปกรณ์ในระบบบันทึกภาพและเสียงที่สำนักงานศาลยุติธรรมอยู่ระหว่างทดสอบระบบและเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อติดตั้งให้แก่ศาลยุติธรรม ทั่วประเทศ ศาลละ 1 จุด (ประจำห้องประมาณ 2560) ประกอบด้วย

1	ซอฟต์แวร์บันทึกภาพและเสียงระหว่างการพิจารณาคดี
2. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	
2.1	เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับบันทึกภาพและเสียง
2.2	คอมพิวเตอร์บนบลูลิ้งก์สำหรับผู้พิพากษา
2.3	ฐานจอภาพชนิดควบคุมการปรับองศาจอภาพ
2.4	อุปกรณ์เก็บข้อมูล ขนาดไม่น้อยกว่า 12TB
2.5	เครื่องสแกนเอกสาร
3. ครุภัณฑ์กล้องโทรทัศน์วงจรปิด	
3.1	กล้องโทรทัศน์วงจรปิดชนิดเครือข่าย แบบมุมมองคงที่สำหรับติดตั้งภายในอาคาร (Indoor Fixed Network Camera) ความละเอียดไม่น้อยกว่า 5MP
3.2	กล้องโทรทัศน์วงจรปิดชนิดเครือข่าย แบบมุมมองคงที่สำหรับติดตั้งภายในอาคาร (Indoor Fixed Network Camera) ความละเอียดไม่น้อยกว่า 3MP
4. ครุภัณฑ์ระบบควบคุมเสียง	
4.1	ไมโครโฟนก้านยาวไม่น้อยกว่า 60 CM พร้อมฐาน
4.2	อุปกรณ์ปรับแต่งสัญญาณเสียงแบบดิจิทัล (USB Audio Interface)
4.3	อุปกรณ์แปลงสัญญาณเสียงผ่านเครือข่าย IP ขนาดไม่น้อยกว่า 4 input
4.4	เครื่องขยายสัญญาณเสียง (Amplifier)
4.5	ลำโพง (Speaker)
5. ครุภัณฑ์ระบบเครือข่าย	
5.1	ตู้สำหรับจัดเก็บเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ขนาดไม่น้อยกว่า 15U
5.2	อุปกรณ์กระจายสัญญาณแบบ PoE (L2 Switch) ขนาด 24 ช่อง
6. ครุภัณฑ์ระบบสำรองไฟฟ้า	
6.1	เครื่องสำรองไฟฟ้า ขนาดไม่น้อยกว่า 2KVA
6.2	เครื่องสำรองไฟฟ้า ขนาดไม่น้อยกว่า 800VA
7	ค่าติดตั้งและทดสอบระบบ [ร้อยละ 10 % ของยอดรวมราคาอุปกรณ์ทุกรายการ]
8 ระบบบริหารจัดการไฟล์บันทึกภาพและเสียงในศาลสูง	
9	เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายสำหรับบริหารจัดการคดีในศาลสูง
10	อุปกรณ์เก็บข้อมูล ขนาดไม่น้อยกว่า 24TB สำหรับศาลสูง
11	เครื่องสำรองไฟฟ้า ขนาดไม่น้อยกว่า 2KVA
12	ค่าติดตั้งและทดสอบระบบ [ร้อยละ 10 % ของยอดรวมราคาอุปกรณ์ทุกรายการ]
	(รวมบในศาลสูง 12 แห่ง)